

DEBRECZENI ÚJSÁG

Tek. Nemzeti Múzeumnak Budapest.
Bérmertve.

Előfizetési ára helyben és vidéken 3 P, negyedévre 9 P. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

HÉTFŐFÖLD

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

Szerkesztőség és nyomda:
József kir. hg. u. 16. Telefon 348
Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3., I. emelet. Telefonszám 141

Szélhámosság a közösnevezővel

(In.) Másfél hónapig tartott a Tuka-per tárgyalása, de jegyzőkönyvéből másfél óra is elég, hogy Benesék állama ne heverje ki többé a „cseshszlovák” szóösszetételt. Ez a tárgyalás leplezte a külvilág előtt, hogy Csehszlovákia alaptörvénye matematikai család s a szélhámosságot épen a közös nevező mutatja. Erre pedig a néptanító ur vezette rá a népboldogító bölcseseket, Ő tanította őket, hogy különnekvantumok csak abban az esetben adhatók össze, ha azokat közös nevezőre hozzuk. A kövirózsát a büzaszattal, a tót nemzetet a cseh nemzettel nem tudjuk összeadni. Keresnünk kell egy közös nevezőt s készen is vagyunk az additíóval: egy rózsza meg egy aszat, az két növény; tót nemzet meg cseh nemzet, az két nemzet.

Igen ám, csak hogy Trianonban és Prágában család történt a közös nevezővel. Egyszerűen összeapták a kvantumokat. Megesimlították a csehszlovák elnevezést, ami szóról-szóra annyit jelent, mintha egy agylágyult botanikus azt mondaná, hogy kövirózsza és büzaszat egyazon magyszemről teremnek. Tegyük a kettőt egymás mellé és kézen kapjuk a nevezőt: egy rózsza és egy aszat, — összesen két darab aszatrózsza. Kötőjellel nélkül, összeírva és szabadalmazva. Mert Benesék kódexében is bűntető-szankciója sújtja az elvetemült és hazaáruló állampolgárt, aki a cseh és szlovák szavakat kettéválasztja kötőjellel.

Csehszlovákia területén a cseh rendőrbirok már sokezer szlovákot itéltek el a kérdéses kötőjellel miatt. Ez okozta a Tuka-per is. Itt azonban a kötőjelt — nagyon helyesen — elválasztó vonalként kezelték s ma már az egész nagyvilág tudja, hogy a két külön nemzetűi egység, a tót és cseh nemzet össze nem adható többé. Falafóan jegyzi meg a „Magyar Külpolitika” szeptember 28-i számában a Figyelő-rovat:

„Sajátságos, hogy az összes cseh tanaknál soha a legkisebb kétség sem merült fel aziránt, hogy csehek-e vagy tótok, ugyszintén nincs olyan tót vádlott vagy tanu a perben, akinek akár a vád, akár a védelem azt keresné, hogy tót-e vagy cseh. Ugyalátszik, hogy a csehek és tótokat pontosan meg tudja különböztetni a világ, ellenben, hogy tót-e valaki a Felvidéken vagy magyar, azon heiteg elvitatának a hatóságok is”.

Ez a Tuka-per legelső tanúsága és egészen biztos, hogy Benesék állama ezen a közösnevező-csaláson fog majd összedölni a többi utóállammal együtt, amiket Trianonban a kötőjellel elválasztott Osztrák-Magyar Monarchiából hasítottak ki ideiglenes életre. Minden eredményt meg fognak ölni a matematikai szélhámosságok: Csehországot a csehszlovák, Nagyszerbiát a jugoszláv nevező s Romániát a dákoromán-nak fabrikált szóösszetétel,

melynek révén egy balkáni népet összeadtak a világtörténelemmel. A Magyar Szent Korona állami unitásában nyolcszáz évig élt a kötőjellel elválasztott Horvát-Szlavonország mint ország és ma is élné,

ha a trianoni erőszak nem operált volna közösnevező-csalásokkal. A magyar közjog nem szélhámoskodott „magyartót”-féle nemzetnevekkel: lelki és kulturálon készített ezerszertendős nevezőket. Ezek a ne-

vezők ma is képviselik a matematika igazságát. Amit meg Trianon csinált, azt összeköthetik idegen házugsággal, de nemsokára majd szefog hullni a magyar igazság ütésaiatt.

A DEBRECENI IPARKAMARA KÜLDÖTTSÉGE BUD JÁNOSNÁL

A kereskedelmi miniszter megígérte, hogy a Tiszántulon indítják meg a közmunkákát

Rövidesen megkezdik a postapalota építését

Budapest, október 1.
(A D. U. tudósítójától.)

Bud János kereskedelmi miniszter ma délelőtt a fagykarsújtotta tiszántuli vármegyék iparosainak és kereskedőinek küldöttségét fogadta. A küldöttség, amelyet Sesztina Jenő felsőházi tag, Csontos Imre és Maday Gyula országgyűlési képviselő vezetett, memorandumot nyújtott át, amely feltárja a fagykarsújtotta vidék iparosainak és kereskedőinek nehéz helyzetét és ezek orvoslása érdekében a közmunkákát a Tiszántulon való koncentrációt, a kisiparosoknak a közmunkákban való részvételét, a kisipari hitelkeret bővítését és végül az adózás terén bizonyos könnyítéseket kéri. Sesztina Jenő, majd a debreceni kereskedelmi és iparkamara főtitkára, Radó Rezső részletesen kifejtette a memorandumban foglaltakat a kereskedelmi miniszter előtt.

Bud János kereskedelmi miniszter hosszabb beszédben válaszolt, amelynek során többek között ezeket mondotta:

A kormány teljes tudatában van annak, hogy a fagykár milyen nehéz helyzetbe juttatta a tiszántuli vármegyéket. Magam is azon a fel-fogáson vagyok, hogy ez a helyzet radikálisan érezteti hatását az iparosoknál és kereskedőknél. Mert hiszen a fagykár következtében kimaradt az az időszak, amikor a szemes termények értékesítése adja meg a gazdaközönség vásárlóképességét és erejét. A kormányzat törekedett is arra, hogy ezen az egész helyzeten segítsen és a meg-tett intézkedéseknek kedvezően kell hatniok. A nyújtott kölcsön feltételül fokozni fogja a gazdatársadalmom gazdasági erejét. Átmeneti időszakról van szó.

Maguk az iparosok és kereskedők is átmeneti intézkedéseket kérnek azért, hogy a fagykár következtében előállt nehéz helyzet idején biztosítsák maguk részére foglalkoztatásuk lehetőségét. A felvetett kérdések nagyrészt olyanok, hogy nem tartoznak kizárólag a hatáskörömbé. Ezért nem volna helyes, ha nyilatkoznék, még mielőtt az egyes tárcák képviselőivel a kérdést megbeszelném. Velük együtt

keresem majd az orvoslás módjait. Teljes erőmmel azon leszek, hogy a közmunkákat elsősorban a fagykarsújtotta vidékeken, tehát a Tiszántulon rendeljék el. A magam hatáskörében különös súlyt helyezek erre, de érintkezésbe lépek a többi tárcák vezetőivel is olyan irányban, hogy az építkezéseket elsősorban a Tiszántulon indítsák meg. Örömmel mondhatom, hogy a debreceni postapalota építkezése rövidesen megindul. Az egyéb panaszok ügyében, amelyek főként adószakiak, érintkezésbe lépek a pénzügyminiszterrel és meggyőződésem, hogy ő minden lehető megfog tenni, ami csak lehetséges az államháztartás egyensúlyának illyeembevétele mellett. Ha vannak konkrét panaszok, azoknak orvos-

lására mindig készséggel állok rendelkezésére, mert a közvetlen kapcsolat vezet a legjobban eredményre. Kérem önöket, ne azoknak adjanak hitelt, akik a csüggedést hirdetik, mert csüggedéssel a helyzetén javítani nem lehet. A nemzetnek és gazdasági életnek is azok az igaziparátai, akik nehéz viszonyok között is bizalmat öntenek az emberekbe, nem pedig azok, akik a meglevő bizalmat is rontani igyekeznek.

A küldöttség köszönetter és megnyugvással vette tudomásul a választ, majd megjelente a minisztert, aki ezután még hosszabb ideig együtt maradt a küldöttség tagjaival és meghallgatta azokat a panaszokat, melyeket egyenként kerjesztettek eléle.

A magyar jóvátételről tárgyalnak kedden Párisban

Páris, október 1.
(Havas-ügynökség.)

A keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság ma délután fél négy órakor Aron francia minisztériumi osztályfőnök elnöklésével újabb ülést tartott, amelyen Korányi Frigyes báró a magyar kormány képviselőjében behatóan ismertette Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetét. A

Magyarországi újabb jóvátételei akarják megterhelni

A Times párizsi levelezője szeptember 26-án a következőket sürgönyszeri:

Young-terv alapján a keleti és közép-európai reparációs problémák rendezésére kiküldött bizottság mai ülésén üdvözölték Ausztria, Magyarország és Bulgária delegációit. Ugyalátszik, a bizottság, amely a szükséges megoldások céljára feltezet keres, egyre inkább kénytelen azokra a reparációs összegekre támaszkodni, amelyeket Magyarország előreláthatólag fizethet. Ez vezetett arra, hogy ennek az országnak a fizetőképességét újból megvizsgáljuk és ezzel együtt az általános pénzügyi és gazdasági helyzetet teszik vizsgálat tárgyává, amely a trianoni szerződés életbe-

lépte óta keletkezett. Már egymagában az is, hogy Közép-európa különböző országainak egymással és szomszédaival szemben fennálló kölcsönös adósságairól tiszta képet nyerjenek, rendkívül bonyolult feladat, miután olyan kérdések tisztázását foglalja magában, aminő a nyugdíjak, a közjavak, a háboru előtti belső és külső adósságok és egyéb kérdések.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a keleti jóvátételei kérdésében a magyar bizottság rövidesen emlékiratot fog eljuttatni a reparációs bizottsághoz.

A feladat, hogy bármelyik országnak kötelezettségeit szaporítsák, annál kevésbbé kellemes, minél inkább megállapítható, hogy mind egyik esetben kielégítő vagy megnyugtató gazdasági állapot helyreállítását még a jelenlegi adóssághoz terhel is igen súlyos mértékben akadályozza.

Véget ért a Tuka-per

Pozsony, október 1.

A Tuka-per mai tárgyalását fél-tíz órakor nyitotta meg Terebessy elnök.

A tárgyalás első felében Snacky másodrendű vádlott mondta el védőbeszédét. Az Autonomia című lap, amelynek szerkesztője volt, sohasem uszított gyűlöletre a csehi és a tót nép között. Tukával sohasem állott összeköttetésben. Tagadja Hauszlik állítását, amely szerint Budapestről kapott pénzt az Autonomia című lap finanszírozására. Mindenesetre kijelentheti, hogy tisztára tót pénz volt, Magyarországról egy fillért sem kapott.

Ezután Mach Sándor kezdte el védőbeszédét.

Az ügyész szerint én voltam a Rodobrana vezére. Ez nem igaz, mert a Rodobrana vezére Hlinka volt és ő marad a jövőben is. Hogy a Rodobrana nem volt államellenes, bizonyítja az is, hogy amikor Rothermere lord akciója megindult, éppen a Rodobrana volt az, amely szembeszállt ezzel a mozgalommal. Mach szintén igazságos ítéletet és felmentést kér. Az ítéletet szombaton délelőtti 9 órakor hirdetik ki.

PÓTADÓ REKORD ZENTÁN

Belgrád, október 1.

Zentai jelentés szerint a városi képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén elhatározták, hogy a városi bevételek csökkentése miatt a pótdátó újból 40%-al emelik. Ezek után Zenta város pótdátója 1280%-ot fog kitenni.

SZAKKÉPZETT ANGLI FŐLBMŰVESEK MENNEK KANADÁBA

London, október 1.

Az őszi és téli folyamán három ezer munkást képeznek ki mezőgazdasági munkára, Kanadába küldik őket. Norfolkban nagy kiképzőközpontot létesítenek. A tanfolyamon tizenkilenc-harminc éves nőtlen munkások vehetnek részt, akiknek nem kell szükségképpen munkanélkülieknek lenniük. A kiképzés ingyenes lesz és a tanfolyam résztvevői ingyen költözhetnek ki Kanadába.

LEFEJEZTÉK A VONAT KERÉKEI

Hódmezővásárhely, október 1.

Szatmári Béla 28 éves napszámos ma Vásárhely és Szeged között egy robogó személyvonat elé vetette magát, úgyhogy a vonat kerékei a szepesúti embert lefejezték. Leválet találtak nála, amelyben elbucsnizik a barátaitól.

MEGHUSULT A KIVITELI KORLÁTOZÁSOK MEGSZÜNTETÉSÉRE ALKOTOTT EGYZEMÉNY ELÉTELÉSE

Páris, október 1.

A párisi lapok genfi tudósítás nyomán megemlékeznek arról, hogy a behozatali és kiviteli korlátozások és tilalmak eltörlésére vonatkozó nemzetközi egyezmény hatálybaléptetése meghusult, mert szeptember 30-ig, az előírt határidőig csupán 17 állam ratifikálta az egyezményt, holott az életbeléptetést legalább 18 állam ratifikálásához köztették. Magyarország szintén ratifikálta az egyezményt. A nem ratifikáló államok között szerepel Csehország, Lengyelország és Németország.

— Séta után a Gambrinus. Tulajdonos: Murakózy. Főpincér: „Róbert” (Robby.) Állandóan cigányzene!

Szivesen nyújtunk tájékoztatást a ma **kézimunka divatjáról**, mely különösképpen függönyökben eltér a régiektől **KERÉKGYÁRTÓ KÉZIMUNKA IPAR** Szent Anna-utca 6. szám alatt.

Anglia megegyezett a szovjettel

Henderson külügyi államtitkár és Dovgalevsky szovjetmegbízott között ma délután megegyezés jött létre a teljes diplomáciai összeköttetés, illetve a nagykövetek köles-

nös küldése után követendő eljárás tekintetében a két kormány között elintézésre váró kérdések megvitatása céljából, beleértve a propaganda kérdését is.

Milliók perében ítélt a magyar-jugoszláv döntőbíró

Me kezdődtek a tanácskozások

A magyar-jugoszláv vegyes döntőbíróban Van Slooten holland államtanácsos elnökléte alatt Párisban tegnap gyűlt össze. Körülbelül 20 peresepel a bíróság előtt, ezeket részint magyar állampolgárok indították Jugoszlávia, részint Jugoszláv állampolgárok a magyar kincstár ellen. Van a perek között olyan is, amelyet jugoszláv és magyar állampolgárok egymás között folytatnak. Ezek a békeszerző-

dés alapján kerültek a döntőbíró elé. A perek egyik másiknak tárgya pénzértékben több milliót képvisel. A perek érdemi elbírálása előtt a bíróság elsősorban saját illetékesége kérdésében fog határozni. A bíróság előtt lefolytatandó jog vitáknak különös érdekességét ad az a körülmény, hogy a két fél részéről felhozandó érvek elbírálása a politikai jelentőségű perekre is kihathat.

Megtalálták az ősember többszázezer év előtti lábnyomát

London, október 1.

Cittiriani az olasz tudományos expedíció vezére Limpopo mellett egy kőben őriási emberi lábnyomokat talált, amelynek korát több százezer évre becsülik. A nyomból

arra következtetnek, hogy az ősember óriási termetű volt és számos majomszerű vonása lehetett. A legközelebbi feladat a kőzet geológiai korszakának meghatározása.

A belgrádi kommunisták ki akarták rabolni a postahivatalt

A belgrádi rendőrség most fejezte be a nyomozást abban a nagyarányú kommunista összeesküvésben, amelynek szálai Jugoszlávia különböző részeibe nyultak. A nyomozás során 40 kommunistát tartóztattak le. Az összeesküvésnél részletesen kidolgozott tervet találtak a belgrádi II. számú postahivatal kirablására. Ezt a tervet két postahivatalnak segítségével akarták végrehajtani olyan időben, amikor a hivatalban igen sok pénz gyűlt össze. Az elrabolt összegben azután a kommunisták osztózkodtak volna a két postahivattal, akik

nek megígérték, hogy kiszöktetik őket Csozországba. A letartóztatott kommunisták között volt egy Bračzanovics nevű montenegrói ember, aki Belgrádban mint cash alattvaló Modraček néven élt Bračzanovicsot legutóbb két rendőrtiszt kíséretében kivitték Belgrád egyik külvárosába, hogy megmutassa a párttitkárság-helyiségét. Amikor a mezőre értek, a letartóztatott futásnak eredt. Több-ször utarakították, de Bračzanovics örült iramban tovább futott, mire a rendőrtisztek agyonlőtték.

Megkezdődött az osztrák alkotmányreform előkészítése

Bombamerénylet és titokzatos gyilkosság Ausztriában

A minisztertanács tegnap délután Schöber kancellár elnökléte mellett ülést tartott. Az ülésen négytagú kormánybizottságot alakítottak, amelynek az lesz a feladata, hogy megszövegezzék az alkotmányreformjavaslatot. A bizottság tagjai Schöber kancellár, Vaugoin helyettes kancellár, Schumy belügy- és Slama igazságügyminiszter. A miniszteri bizottság a reformtervezetet a minisztertanács elé terjeszti jóváhagyás végett. A minisztertanács hozzájárulása után a javaslat azonnal a parlament elé kerül.

Payerbachból jelentik a lapok: Szombatról-vasárnapra virradó éjszaka bombát helyeztek el a főtérre lévő Fehér Rózsaszállodánál, amely a szocialista és kereskedelmi alkai-

meztartaknak üdülőotthonul szolgál. A bomba felrobbant és a szállodát, valamint az egyik szomszéd épületet súlyosan megrongálta. Emberéletben nem esett kár. A szomszédházban a Heimwehr payerbach-i helyi csoportja székelt. A lapok a merényletet a Heimwehr embereinek tulajdonítják.

Meggyilkoltak egy köztársasági védőort

A Favoriten munkásnegyedben a munkásotthonban ma meggyilkolták Tommerle József 26 éves asztalossegéde, aki a szocialista védőőrség tagja. A gyilkost sikerült elfogni Petrasek János cipészsegéd személyében, aki azt állítja, hogy véletlenségből lötte le Tomerlet. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy politikai gyilkosság történt.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK AZ 1929-30. ÉVI SZESZKONTINGENST

Budapest, október 1.

A pénzügyminiszter az 1929-30-iki termelési időszak szesztermelési keretét vagyis azt az alkohol mennyiségét, amit a fogyasztási adó alá eső szeszfeldék 1929 szeptember 1-től 1930 augusztus 31-ig tevékony idő alatt termelhetnek 240,000 hektóliterben állapította meg.

AZ ANGOL KIRÁLY A MUNKANÉLKÜLISÉG PROBLÉMÁJÁVAL FOGLALKOZIK

London, október 1.

Thomas főpécsetőr és felesége pénteken este a király vendége lesz Sandrighamban, ahol valószínűleg a hét végéig marad. A király nagyon érdeklődik Thomas kanadai tapasztalatai és a munkanélküliség elleni küzdelem állása iránt. Ezekről a kérdésekről a főpécsetőr személyes előadásában óhajt informálódni.

VOLDEMARAS, A VOLT LITVÁN DIKTÁTOR ÁTVETTE A LITVÁN FASISZTIK SZERVEZETÉNEK VEZETÉSÉT

Kovno, október 1.

Voldemaras, Litvánia volt diktátora, ugylátszik, mégsem akar visszavonulni teljesen a politikai életből. Lemondása után a volt miniszterelnök tudvalevően úgy nyilatkozott, hogy hosszabb külföldi utra megy s egyelőre nem tér vissza hazájába. Voldemaras most megváltoztatta ezt a szándékát s feladta a külföldi ut tervét. Ehelyett a litván fasiszták szervezetének, a „Vasfarkasoknak” élére állott.

TIZENKÉT ÉVE ÁRTATLANUL A BÖRTÖNEN

1916 július 22-ikén egy sanfranciskói díszmenet alkalmával bomba hullott le, amely tíz embert megölt. Két nagy tröszt szolgálatában álló detektív nyomozása után letartóztatták Tom Mooney-t, feleségét és barátját, Warren K. Billingset és egy Weinberg nevű németet. A magas jutalomdíj szinte csábított a nagymiskére. Még a legfelsőbb bíróság ítélete előtt érkeztek levelek, amelyek szerint Mooney terhelő koronatanúja a merénylet napján nem is volt Sanfranciskóban, de a bíróság nem vette figyelembe ezeket a körülményeket, hanem halálra ítélte Mooneyt, majd életfogytiglani fegyházra változtatta az ítéletet.

Érdekes bizonyíték jutott most napvilágra Mooney ártatlansága mellett. Fényképfelvételek kerültek a védők kezébe, amelyek Mooneyt felesége és sógora társaságában egy épület tetjén mutatják, két kilométernyire a tett színhelyétől. Fotóriporterek csinálták a képeket a díszmenetről s Mooneyék véletlenül kerültek rá.

A képen egy óra is látszik, amely épp 2 óra 1 perct mutat. A merénylet 2 óra 4 perckor történt. — így hát Mooney nem követhette el. A kaliforniai törvények nem ismerik az újrafelvételt, csak a kormányzó kegyelmezhet meg az egyszerű jogerősen elítéltek. Három kormányzó, aki pozícióját féltette a trösztöktől, nem merete a kegyelmet megadni, de most hatalmas népgyűlések foglalkoznak az ártatlannal szenvedő ember ügyével és biznak benne, hogy ki fogják kényszeríteni a kegyelmet tizenkét esztendő rabság után...

Vulkánikus méreteket ölt a moreni-i szondatűz

Eddig már egymillárd leu a kár

A moreni szondatűz, amely négy és fél hónap óta tart, egyre nagyobb aggodalommal tölti el a szakértőket, valamint a környék lakosságát, mert a kitérések most már valóságos vulkánikus méreteket öltenek. A veszedelmét növeli az, hogy a kitérő gáz nyomása, mely akkor, amikor a tűz támadt 20 atmoszféra volt, most 260 atmoszférára emelkedett s ennek folytán a lángoszlop megnőtt és a tűz körzete is kibővült, aminek

oka az, hogy a feltörő gázok nem csupán a kigyulladt szonda száján jutnak felszínre, hanem új utakat is vágtak maguknak. Az utóbbi időben az erupciókat erős földalatti moraj kíséri és a szonda közelében a föld meg-megremeget.

A műszaki emberek teljesen tehetetlenül állanak a pusztító elemekkel szemben. A kár az eddigi becslések szerint már meghaladja az egymillárd leut.

Ha Tukát elítélik, úgy Hlinkáké kilépnek a kormányból

Prága, október 1. A Prager Presse jelentése szerint a tót néppárt tegnapi ülésén Hlinka Andrást pártelnök beszélt arról a lehetőségéről is, hogy ha Tukát elítélik, a tót néppárt kilép a kormányból. A gyűlé-

sen egyhangulag elhatározták, hogy Tuka iránt bizalmukat fejezik ki és a kassai választókerület tagjai egyhangulag követelik, hogy Tukát első helyen jelöljék képviselőnek. Tukához a polgári fogházba táviratot intéztek.

Bethlen István gróf miniszterelnök ismét átvette a kormányzás vezetését

Budapest, október 1. (A Debreceni Ujság tudósítójától) Gróf Bethlen István miniszterelnök kedden Budapestre érkezett s már a kora reggeli órákban átvette hivatalát. Dolgozószobájában először Darányi Kálmán államtitkárt, majd a miniszterelnökség többi hivatali vezetőit fogadta. Később megjelent nála Vass József helyettes miniszterelnök, aki tájékoztatta őt a távollétében történt fontosabb eseményekről és átadta mindazokat az ügyeket, amelyeket mint helyettes miniszterelnök intézett. Vass József háromnapos kormányelnöksége ezzel véget is ért. A miniszterelnök a kora délutáni órákban fogadta a

kormány többi tagjait, legelső sorban a gazdasági minisztereket. Így Bud Jánossal hosszasan tárgyalt a kereskedelmi tárca ügyeiről.

A kormány tagjai a heti tanácsukat már Bethlen István elnöklésével fogják megtartani csütörtökön. A minisztertanácsot azért tartják meg egy nappal korábban, mert a miniszterelnök pénteken nagy fogadást rendez a Budapestre érkező Venetiosz görög miniszterelnök tiszteletére. Mint értesülünk, a csütörtöki minisztertanácsnak rendkívül jelentősége lesz, mert Bud János kereskedelemügyi miniszter ezuttal fogja bemutatni tervezetét az Államvasutak rekonstrukciójáról.

Hirtelen összeesett és meghalt egy hajduböszörményi kuriai bíró Budapesten

Budapest, október 1. Ma reggel 10 órakor a Herceg-klinika orvosi rendelőjének egyik várótermében váratlanul egy idősebb úriember, aki az ott idező emberek nagy megdöbbenésére, hirtelen összeesett, eszméletlenül terült el a földön és mire a szomszéd szobában tartózkodó orv-

sok odasiettek, meghalt. Szívszélhűdés ölte meg az idős úriembert, akiről megállapították, hogy dr. Schulek Kálmán kuriai bíróval azonos, aki tegnap délután jött fel Hajduböszörményből, hogy a klinikán megvizsgáltsa magát. A rendőrség megindította a nyomozást az eset közelebbi adatainak kiderítésére.

Szerencsétlenségek napja Budapesten

A kövező munkások közé rohant a teherautó — Felborult egy autóbusz

Két súlyos autószerencsétlenség történt ma a kora délutáni órákban a fővárosban.

A Falk Miksa-utca és a Klotild-utca sarkán történt. Itt egy teherautó fordult ki a Klotild-utcából és a soffőr nem vette észre, hogy az uttest közepén kövezőmunkások dolgoznak. A munkások később ugrot-

tak fel, mint kellett volna s ketten közülök a teherautó kerekei alá kerültek. Az egyik kövezőmunkást, Nagy Károlyt a kerekek összelapították s mire a mentők kiérkeztek, már kiszenvedett. A másik szerencsétlenül járt kövezőmunkást, Turza Mihályt súlyos sebesüléssel a Kun-utcai kórházba szállították.

A Vágány-utcában történt a másik autószerencsétlenség. A Vágány-utca 12-es számú házban van az Océan konzervgyár. Ide fordult be a gyár egyik teherautója, amelyet Schindler József soffőr vezetett. A teherautóba hátulról beleszaladt a 20-as jelzésű autóbusz, amely a kislipusú teherautót felborította.

Az autóbusz utasai között nagy riadalom támadt, de senkinek komolyabb baja nem történt, ellenben a felborult teherautó alól három sebesült emelkedt ki.

I. prima aprított és hasáb tűzifa

porosz szén és kokszt legjobb minőségű hazai szenek azonnali szállításra a legolcsóbb napjában

BARTHA ISTVÁN tűzifa és széntelepén rendelhető meg Ispoty-utca 3-b. Telefon 7-85.

Bukás előtt a szerb diktatura

London, október 1. A Reuter iroda belgrádi jelentése szerint a jugoszláv fővárosban erős kormányváltozást várnak a jövő hó-

nap folyamán. Szó van arról, hogy több horvát képviselő fog belépni a kormányba.

Amnesztiát kap Garami, Buchinger és Weitner

Ellenőrizhetetlen hírek az „emigráció” likvidálásáról

Budapest, október 1. Gróf Behlen István az elmúlt napon hosszabb nyilatkozatot tett az aktuális politikai kérdésről. Így többek között nyilatkozott a szociáldemokratákkal való viszonyról s erre nézve ezeket mondta:

„A szociáldemokratákkal folytatott megbeszélések nyomában már a legközelebbi jövőben olyan tények fognak mutatkozni, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy a magyar-

országi szociáldemokrata párt a maag külföldi összeköttetéseit Magyarország nagy érdekeiért szintén érvényesítse.”

A miniszterelnök nyilatkozatának része kapcsán ma olyan hírek terjedtek el Budapesten, hogy Garami, Buchinger és Weitner, az „emigráció” vezérei rövidesen amnesztiát kapnak és haza térhetnek Magyarországra. Ezeket a híreket egyelőre nem erősítették meg.

A belügyminiszter ma tájékoztatja a kisgazdaképviseleket a vármegyei választásokról

A kisgazda képviselők legutóbb, mint megirtuk, megbeszélést folytattak, amelyen megkérték Szabo Sándort, az egységspárt alelnökét, hogy lépjen érintkezésbe Szcitovszky Béla belügyminiszterrel és tudja meg, hogy mikorra tűzik ki a megyei választások idejét. A belügyminiszter tegnap értesítette Szabo

Sándort, hogy szerdán délután 6 órakor az egységspárt Esterházy-utcai helyiségében részletesen tájékoztatni fogja a kisgazda képviselőket a vármegyei választásokról. Az érintkezélen értesülésünk szerint a kisgazda képviselők teljes számban fognak résztvenni.

Szedületes összegeket költ Anglia munkanélküli segélyre

Egy millió ember van munkanélkül Angliában

A munkáspárt brightoni konferenciáján Albert Thomas kanadai utjáról való beszámolójában utalt arra, hogy 1918 óta a kormányok Angliában több, mint 650 millió fontot költöttek a munkanélküli segélyekre a legcsekélyebb munkateljesítmény vagy ellenérték nélkül. Ma

is több, mint egymillió munkanélküli van Angliában. A kormánynak magas árat kell fizetni a tengeri leszerelésért is, mert a hajógyárak munkásai ezrével veszítik el kenyéruket, úgyhogy a munkanélküliség enyhítése még súlyosabb feladatot fog róni a kormányra.

Szekszárd polgármestere hentesüzletet nyitott, hogy -- leszállítsa a hus árát

A városban olcsóbb lesz a kenyér is, mert a pékek nem várták be a polgármesteri pékműhely kinyitását

Szekszárdról jelentik: Vitéz Vendel István, Szekszárd polgármestere nem egyszer segített már ötletes, gyors, radikális módon a polgárság bajain. Ezt a népszerűséget csak fokozta az az eredeti mód, amellyel a polgármester a szekszárdi henteseket és mészárosokat a hus és a zsír árának leszállítására szorította. Az egész város egyébről sem beszél most, mint a polgármester iktató ötletéről, amely kál-

amint a dolgot megnevezték, hentesüzletet nyitott, hogy a kenyér árát, nehogy a polgármester „péküzletét” elozze magukat.

VERESÉGET SZENVEDETT ÉS ELMENEKÜLT A LAZADÓ KINAI TÁBORNOK

London, október 1. Pekingből jelentik: A nankingi nemzeti kormány közhírré tette, hogy a kormánycsapatok megverték San-Fat-Kvai lázadó tábornok seregét a Honan tartományban és maga San-Fat-Kvai elmenekült.

STARTRA KÉSZEN ÁLL AZ R 101, ANGOL ÓRIÁS LÉGHAJÓ

London, október 1. R. 101 angol kormányozható léghajó első próbaútjának előkészületei befejeződtek. Az óriási léghajó startra készen áll. A léghajó hatósági megtekintése szerdán délelőtt lesz. A hajótesten ma délelőtt vontatják ki a hangárból s a startig hatvan méter magas kikötőárchoz rögzítik. Szakkörökben nem várnak sokat az első próbaúttól, miután a nehéz olajmotorok aránylag csekély erőt tudnak csak kifejteni.

Tűz ütött ki a debreceni Trnka-vasöntödében

(A D. U. tudósítójától.)
Kedden este veszedelmessé válható tűz keletkezett a Trnka-vasöntöde Pozsonyi-úton levő gyárépületében. Este nyolc órájában az egyik alkalmazott észrevette, hogy az épület teteje erősen füstöl. Azonnal telefonáltak a tűzoltóságnak, amely nagy készséggel vonult ki.

A tűzoltók tényleg találtak egy keletkezőfélben levő lappangó tetőtűzet, de a gyors beavatkozás minden komolyabb veszedelemnek elejét vette, úgyhogy a palatető alatt lévő deszka- és lécszerkezet égett meg. A biztonsági intézkedések megtétele után a tűzoltóság bevonult.

Október hatodikán filmhíradón sem szabad játszani a Gotterhalte melódiáját

Budapest, október 1.
Kedden délelőtt 10 órakor a filmcenzúra bizottság Szeitovszky Béla belügyminiszter elnöklésével vizsgálót tartott a budapesti Royal-Apollo színházban. Ez alkalommal a „Show Boat” című filmet tekintették meg, melyet Fox Movietone-híradók előztek meg. Ebben a sorozatban először kerül a világ elé a hangosan beszélő film. Az egyik

filmjelenet a potsdami örösváltást örökíti meg, mely alkalommal Haydn világhíres művét, a „Deutschland, Deutschland, über alles”-t játsszák. Minthogy a németek himnuszja azonos melódiájú a Gotterhaltéval, a cenzurabizottság megtiltotta, hogy ezt a klasszikus motívumot a beszélő filmben október hatodikán előadhassák Magyarország területén.

Baltazár püspök várja a miniszterelnök meghívását a legutóbb közzétett program-tervezet kapcsán

Baltazár Dezső református püspök, aki vasárnap tette közzé új politikai programtervezetét a demokratikus átalakulásról, kedden délelőtt nyilatkozott a fővárosi sajtószámára. Nyilatkozatában kijelentette, hogy az általa készített tizenkét pontot Bethlen István gróf segítségével akarja megvalósítani s így nem szándéka a kormánybuktatás.

— Remélem, — mondotta Baltazár Dezső, — hogy Bethlen István nem tulajdonít nekem kiemelési törekvéseket. Ha hívni fog, szívesen megyek, mert régi barátságunk folytán is jól esik találkozni és elbeszélgetni vele. Ezt a beszélgetést bizonyára ő is olyannak gondolja, amilyennek én, vagyis nem valami diplomáciai beszélgetésnek, hanem szíkimondó beszélgetésnek.

Három milliárd frank költséggel és lázas munkával erősítik a német-francia határt

Páris, október 1.
Painlevé hadügyminiszter tegnap írásban válaszolt Louis Rollin baloldali republikánus képviselőnek a francia határ és főleg a keleti határ megerősítése ügyében beterjesztett interpellációjára. Painlevé a levélben részletesen ismerteti a határmenti erődítményvonal tervét.

A francia határ egész hosszában teljes gözzel folynak a védelmi munkálatok. Vasútvonalakat építenek, földalatti telefonkábeleket fektetnek le s a rak-tárakban vegyi anyagokat és tüzérségi municiót gyűjtenek. A határmenti erődítményeket a legmodernebb felszereléssel látják el így elsősorban az északi határ erődítményeit. Az erődítési munkálatok egyelőre Metz környékén folynak, később azonban az egész határt kiterjednek. A már meglévő erődítményeket modernizálják s azonkívül új erődítményeket építenek. A határ-

erődítési munkálatok öt évig fognak tartani és hozzávetőleges számítások szerint 2 és fél—3 milliárd frankba kerülnek.

SZTRÁJKBA LÉPTEK A PÁRISI POSTA-SOFFÓROK

Páris, október 1.

A párisi posta autók szerződéses soffőrjei, akik az utóbbi napokban bérköveteléseik elutasítása miatt többször késleltették a postaküldemények továbbítását, ma elhatározták a sztrájkot. A hatóságok erre rekvirált autókön rendőrökkel gondoskodtak a postaküldemények elosztásáról.

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak

PÁLFFY TIBOR

olcsó árai:

Borok:

Vámospércsi 1 liter . . . P —.72
Csanak János vadasi ezerjő P —.84
Kecskeméti rizling 1 liter . P 1.08
Tokaji konyak hédecis . P 4.—

Azonnal hához szállítjuk.

Kossuth-u. 7

Telefon 13-49

Cipőt, harisnyát

legolcsóbban, legjobban vehet

Benyáts Emil

áruházában

Debrecen, Tisza-palota.

A DALÁRDÁK UJJÁSZERVEZÉSE

A Debreceni Ujság szeptember 25.-i számába a fenti címen hozzászólást kaptam egy régebben hasonló tárgyban írt cikkemre. Öszintén örülök a tárgyilagos hozzászólásnak s nem titkolom, hogy már régen vártam is azt, mert azzal a pár sorommal egyrészt nem fejeztem be mondanivalómat, másrészt meg éppen a tárgy fontos és sürgős voltára való tekintettel nagyon kíváncsún tartom, hogy ezt a kérdést éppen a dalosügy érdekében minél több tárgyilagos hozzászólással világítsuk meg. Sajnos, a múlt év nyarán ugyanczen lapban elhelyezett három folytatásos, hasonló tárgyú cikkem teljesen visszhang nélkül hangzott el s azt hittem, nem érdekel senkit a dalosügy, vagy annyira meg vannak annak a jelenlegi helyzetével elégedve, hogy felvetett gondolataimat figyelemre sem méltatják. Ezért örülök kétszeresen Bodnár Imre sorainak, mert látom, hogy ő is tudott időt és fáradságot venni arra, hogy néhány sort szenteljen a magyar dalosügynek. Miután nincs Daloskerületünk, ahol ilyen értelmű eszmecserét folytathatunk, örülnünk kell, hogy a sajtó felismerve a magyar dalosügy nemzetnevelő fontosságát, — helyt ad a sorainknak.

Meg vagyok győződve, hogy Bodnár urat, mint magamat és sok más jó dalost is csak egy cél vezérel: a magyar daloskultura előreléte. Mégis egynemely meggyezésére elveinek tiszteltbentartása mellett reflektálnom kell.

En a debreceni dalárdák szanálását nem úgy gondoltam, hogy most az összes meglévő dalárdák 5—6 dalárdába-tömörüljenek, hiszen ez majdnem fizikai lehetetlenség lenne, de meg nem is érnék vele semmi célt, hanem úgy, hogy egy pártatlan zsüri megállapítaná, melyek azok a régi és jólnevelő dalárdák, amelyeket fel kellene jó erővel segíteni, a többi kevésbé életképes dalárda meg kimondaná, hogy tagjai tetszés szerint válogassanak az öt dalárda közül egyet, ahová felvételiüket kérik. A felvételt ismét egy 5 tagú érdeknélküli szakemberekből álló zsüri a saját karmesterének kizárásával végezné, aki szigorú elbírálás után csak elsőrendű hanganyaggal, hallással, ritmussal és dalosgyakorlattal rendelkező tagokat venne fel annak a dalárdának a részére, ahova a felvételt kérte. Természetesen ugyanilyen elbírálás alá esnének a kiválasztott és megérősödni készülő dalárdák tagjai is. Így lenne Debrecenben 5—6 versenyképes, elsőrendű dalárda. Így a régi erősebb erőt összegyűjtve

nénk s megvagyok róla győződve, hogy ezek a debreceni dalárdák sohasem jönnének vissza országos versenyről jó díj nélkül. Nem történe meg a cikkíró szerint említett debreceni vereség sem, amely szerint egy dalárda jó, négy pedig közepes vagy ennél is gyengébb helyezést kapott a saját hazájában, öt meg pláne a helyezésgis sem tudta magát felküzdeni. Mit gondolnak, mi történt volna akkor, ha a 10 debreceni dalárda az erejét mondjuk 3 dalárdába egyesítette volna s a karmesterek közösen összefogva, egyesített erővel és válogatott kórusokkal mentek volna a küzdelembe? Ezsz bizonyos, hogy más, jobb eredményt értek volna el.

De hogy visszatérjek az öt válogatott dalárdáról mondottaimra joggal veheti fel bárki is a kérdést, mi történik azzal vagy azokkal a tagokkal, akiket egy dalárdába sem vesznek fel? Erre csak azt mondom, hogy akit egy pártatlan zsüri sehol sem használhat, az jobb ha nem kívánczik kórusba énekelni, mert az, az összkarban csak ronthat s az nem viszi előrébb a dalárda fejlődését. S még azt is meg merem mondani, ha agyon ütnek is érte (végső az igazságért mindig szenvedni kell!) hogy az a dalos, aki dalárdáját zenei felkészültségének hiányával a fejlődésében visszatartja, az ellensége a dalárdájának, az nem a dalárdáját, hanem önmagát szereti, annak nem az a fontos, hogy a dalárdája fejlődjön, hanem az, hogy ő személyileg sütkérezhessen a dalárda sikerében. En tehát azt mondom, hogy aki a felvételeknél kiesik és a dalosügyet nagyon és őszintén szereti, az lépjen be a dalárdába pártoló tagnak s szolgálja ott a dalárdája érdekeit. Higgyék el ilyen emberekre, ezekre az önzetlen munkásokra minden dalárdának igen nagy szüksége van s ezeket mindenütt nagyon szívesen látják. Ezek lesznek a dalárdáknak azok a számos sokszor igen nélkülözött előharcosai, akik minden akadályt elgöditenek a fejlődésünk útjából, erkölcsi és anyagi lehetőségeket fognak teremteni ahhoz, hogy a működő tagok minden gond és akadály nélkül csak a művészi munkának és a fejlődésnek szentelhetik minden idejüket. A megszüntelt dalárdák karmestereit pedig az egyesített dalárdákhoz kell tetszésük szerint meghívni, vagy beosztani, ahol megfelelő díjazás mellett a betanításnál segíthetnek, vagy megfelelésük esetén annak karmesterévé választanak. Természetesen ez mind csak javaslat, amelyet ha szó lehetne róla mind alaposan meg kellene rágni. A cikk többi részére később térek vissza. Forrai.

Hivatalos megállapítás szerint negyvenöt embert gyilkoltak meg a tiszazugi mérgekeverő asszonyok

November második felében kezdik meg a monstre-bünper törvényszéki főtárgyalását

Szolnok, október 1. (A D. U. tudósítójától.)
Hónapokon keresztül foglalkoztatták a közvéleményt azok a szörnyűségek, amelyek Szolnok közelében, a Tiszazugon kerültek napvilágra. A mérgekeverő asszonyok tömegpörében még folyik a vizsgálat, de a szolnoki ügyészség fogházában már ülnek olyan asszonyok, akiknek ügyében a vizsgálat teljesen befejeződött. Ezek az asszonyok úgy a csendőrség, mint a vizsgálóbíró előtt beismerték bűnüket, áldozataikban az Országos Vegyvizsgáló Intézet kimutatta a gyilkoló arzén, a tanuk is terhelő vallomást tettek. Ezeknek a mérgekeverő nőknek ügyében a vizsgálatot lezárták. A mérgezési ügyek nagy számára való tekintettel, de meg azért is, mert egyes ügyekben

a vizsgálat befejezést nyert, nem lehet a botrányos ügyet egy tárgyalás keretében letárgyalni, hanem a gyilkos asszonyokat részletekben állítják a bíróság elé. Tíz-tizenegy különálló főtárgyalást fog ebben az ügyben a szolnoki törvényszék tartani s az első tárgyalás idejét november második felére tették. Ezalkalommal négy asszony fog szörnyűséges tetteit elismerni. A vádirat mind a négy ellen már elkészült. A főtárgyalások elnöke dr. Fuchs Gyula lesz, a szolnoki törvényszék elnöke, aki annakidején a csongrádi bombapert is tárgyalta. A vádat dr. Kronenberger János szolnoki ügyész fogja képviselni, aki valamennyi ügyben a nyomozást vezette.

Legutóbb Sülye Dénesné, B. Takács Lajosné és Győző Lajosné

nagyrévi asszonyokat tartóztatta le a szolnoki ügyészség, akik szintén férjeiket gyilkolták meg. Az exhumálások során megállapították, hogy a férfiek holttestében akkora mennyiségű arzén volt, amire még nem volt példa a magyar kriminológiában. A szakértő a beküldött hullarészekből 9.1 milligramm poralakú arzént tudott előállítani. Ez olyan nagy mennyiség, hogy az áldozatokat gutaütés-szerű szívzselhűdéssel ölte meg s ezáltal vezette félre a halottkémet. Az exhumálások, melyekben dr. Orsós Ferenc professzor is részt vesz, tovább folytatódnak. Eddig összesen negyvenhat hullát exhumáltak s a leletek közül egyetlenegy volt csak negatív. A többi negyvenöt kétségtelenül arzénmérgezés következtében halt meg.

sének tárgyalásánál Mocsáry László felhívta a város figyelmét, hogy az óvodák létesítésénél legközelebb a Csapó-utcai részre is legyenek figyelemmel.

Eladják a közkörházat

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok a közkörház telkének értékesítése tárgyában tett polgármesteri javaslat referálásánál indítványozta, mondja ki a közgyűlés már most, hogy a közkörház értékesítése folytán befolyó összeget teljes egészében közegészségügyi intézmények létesítésére kívánja fordítani. Ezek a járműfordító és a szegényház kibővítése. Egyúttal a város kéri a népjóléti minisztertől, hogy a járványkörház és a tüdőbetegek körház létesítéséhez felelősségben járuljon hozzá. — A közgyűlés a javaslatot teljes egészében, nagy helyesléssel elfogadta.

A külsőségi parcellázások

A Dobozi-temető helyén és a Kincseshegyen végzett parcellázások ügyében Zöld József tb. főjegyző ismertette a közgyűléssel, hogy a Kincseshegyen az új árverésnél 4 telkekre megfelelő ajánlat érkezett be. 4 telket pedig szabadkézből adtak el. Azonkívül javasolta, hogy a Dobozi-temető helyén lévő öt telkre vonatkozó árverést ne vegye tudomásul a közgyűlés. A Kincseshegyi parcellákból 40 telket a szociális munkásoknak, 50 telket a műhelymunkásoknak, 40 telket pedig az ipartestület kap szabadkézből. Erre vonatkozólag a polgármester legközelebb előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

A javaslatot a közgyűlés hozzájárulás nélkül elfogadta.

Új utcaburkolások

A közgyűlés elhatározta a Szabó Kálmán-, Kincses-, Temető-, Huszár Gál-, Bauer-, Pozsonyi-, Gázgyár- és Létay-utca, a Virág-utca és Sámsoni-ut torkolatának és a Kőnya-ternek a burkolását. A 10 utca burkolása 580 ezer pengőbe fog kerülni, melynek felét az ottani ingatlan tulajdonosok, felét pedig a város fedezi a régi Téglavető értékesítése folytán befolyó pénzből.

Vita a Sestakert rendezése körül

A Sestakert rendezési ügyét és az ottani utcanyitások kérdését Borsoss József műszaki tanácsnok referálta. Ennél a tárgynál Vádray polgármester javasolta a közgyűlésnek, hogy a rendkívüli házadómentességgel kapcsolatosan a törvényhatósági bizottság rendelje el az utcák megnyitását a szabályrendelet értelmében az érdekeltek költségére.

Debreczeny Jenő helyesli a polgármester javaslatát, hogy most már a belváros és a hozzá közeli részek fejlesztésére is gondol a város.

Freund Jenő a Horthy Miklóssugárut megnyitására vonatkozólag nem ért egyet a javaslattal, mert a megnyitandó utcák között ez a sugárut nem tisztán a sestakertiek érdekében szolgálja. Azt kéri, hogy ennek a megnyitási terhében részesüljön a város is, mert ezzel a város igen forgalmas utvonala nyer.

Félegyházy János: Azt már nem! (Nagy derűltsg.)
Vádray polgármester: Ezen már túl vagyunk. Ennek a területnek a lakossága a rendezésekre való tekintettel élvezi az adómentességét. Stégmüller Árpád arra kért fel-

világosítást a polgármestertől, hogy ennek a résznek a rendezését milyen pénzből akarják végrehajtani?
Dr. Hódy Béla a javaslatot elfogadja teljes egészében, azonban azt indítványozza, hogy a közgyűlés már most intézkedjen a Böszörményi-ut környékének rendezése érdekében is.

A felszólalásokra reflektálva Vádray polgármester kérte a közgyűlést, hogy fogadja el az előadott javaslatot, egyidejűleg indítványozta, hogy a közgyűlés utasítsa a polgármestert egy, a pénzügyminiszterhez intézendő felterjesztés meg-

Véget ért a két napos városi közgyűlés

Gyenge érdeklődés mellett számos fontos ügyet tárgyaltak le — A város felírt az újságíró kamara érdekében

Debrecen, október 1. (A D. U. tudósítójától.)
A tegnapi városi közgyűlést, mely iránt meglehetősen kis érdeklődés nyilvánult meg, mert a fontosabb ügyeket hétfőn már letárgyalta a törvényhatósági bizottság, — dr. Hadházy Zsigmond főispán fél 10 órákor nyitotta meg.

Márk Endrénék is szavazólap kell

A közgyűlés elején Márk Endre napirendelőtti felszólalásra kért és kapott engedélyt. Felszólalásában arra kérte a polgármestert, hogy a megtartandó virilis és törvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmával a pártoknak a kellő időben elég szavazólapot bocsásson rendelkezésére.

Márk Endre napirendelőtti felszólalására Vádray István polgármester kijelentette, hogy a törvényhatósági bizottsági tagválasztásokra 150.000, a virilisérválasztásokra 6-szor 1500 szavazócdulát nyomtat, s azt is kijelentette, hogy a szavazólapokat idejében kívánja a pártok rendelkezésére bocsátani.
A polgármester választás Márk Endre és az egész közgyűlés megnyugvással vette tudomásul.

A választókerületek beosztása

Ezután Zöld József tb. főjegyző ismertette azt a belügyminiszteri leiratot, amely a választókerületekről és az egyes választókerületekben választandó törvényhatósági bizottsági tagok számáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában érkezett le a városhoz. A szabályrendeletre vonatkozó közgyűlési határozatot — mint ismeretes — Hegyemegi Kiss Pál és társai megfellebbezték s egyúttal arra kérték a belügyminisztert, hogy dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes ellen, aki szerintük a szabályrendelet megalkotása körül szabálytalanul járt el, rendelje el a tegyelmi vizsgálatot.

A miniszteri leirat a szabályrendeletre vonatkozó közgyűlési határozatot jóváhagyta, egyúttal közölte a fellebbezésre vonatkozólag, hogy Vargha Elemér polgármester-

helyettes hivatalos működésében egyáltalában nem járt el szabálytalanul és így semmi ok sincs arra, hogy ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendeljék.

Zöld József tb. főjegyző javaslatára a közgyűlés a miniszteri leiratot tudomásul vette.

Ötven autótaxi lesz Debreczenben

Dr. Vass Károly tanácsnok ismertette a közgyűléssel a lófogatu- és a gépjármű-bérkocsipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában leérkezett miniszteri leiratot. Az új szabályrendelet alapján Debreczenben a jelenlegi 25 autótaxi helyett 50 autótaxi lesz. A lófogatu bérkocsiról gépjármű gépkocsira való áttérésnél a rokkantok egy bérkocsisengedély ellenében kapnak egy autótaxira engedélyt. A miniszteri leiratot a közgyűlés tudomásul vette.

Megvizsgálják az egészségtelen külsőségi lakásokat

Vass tanácsnok ismertette a népjóléti miniszternek a leiratát is, melyet a kertészekben és telepeken található egészségtelen és életveszélyes lakások kiürítése és megújítása tárgyában küldött a városhoz. A miniszteri leirat alapján Vass tanácsnok javasolta, hogy a közgyűlés rendelje el a vizsgálatot. Alkalmos időben a városi tisztifőorvos, a műszaki ügyosztály egy mérnöke, az egészségügyi hatóság kiküldöttje és a tisztifőorvosok járják be a népjóléti miniszteri rendeletben megjelölt területeket és ott egészségügyi szempontból vizsgálják meg a lakásokat. A vizsgálat befejezése után a bizottság a jelentést beterjeszti a törvényhatósági bizottságnak s a további teendők kérdésében a közgyűlés csak ezek után fog dönteni. A javaslatot a közgyűlés elfogadta.

A külső utak kiépítése

Borsoss József műszaki tanácsnok ismertette a külső közlekedési utak kiépítése tárgyában leérkezett kereskedelmi miniszteri leiratot. A miniszteri leiratában közli a város-

Tüzifa
Porosz és belföldi
köszenek
bányakösz, kovácsszén, mindenféle tüzelő és építési anyagok
GUTTMANN LAJOS
raktárában
Debrecen, Ispótló-utca 13. sz.
(Volt köztisztviselők faterlepe)
Telefon: 13-34. Telegr: 13-34

szervezésére, amelyben az Andrássy-ut nyugati oldala és a Károly Ferenc József-ut északi oldala közé eső terület és a Libakert részére kéri a város adómentességet, hogy ezeket a területeket is rendezés alá vonhassák.

A polgármester javaslatát a törvényhatósági bizottság tagjai egyhangúlag elfogadják.

Kazánházépítés a világítási vállalatnál

Meglehetősen nagy vita folyt a Világítási Vállalat kazánházának kibővítési munkálatainak vállalatbáradása körül. Hegyemegi Kiss Pál és Balogh István felszólalásai után Vásáry polgármester részletesen ismertette a kérdést. A polgármester felvilágosításai alapján a közgyűlés elvetette Balogh Istvánnak azt az indítványát, hogy a munkálatok elvégzésével Szél Géza vállalkozót bízzák meg, hanem Borsoss József előadói indítványát fogadták el és így a munkálatokra Takács József debreceni vállalkozó, mint legolcsóbb ajánlattevő kapott megbízást.

Segélyezések

A testületeknek adandó segélyek megszavazásánál a Magyar Revíziós Ligának 5 ezer, a Nemzet Vértanúi Országos Emlékmű Bizottságnak 500, a Városi Dalegyletnek ezer, a Tisza István Tudományos Társaságnak ezer, a Református Tanítók Segélyegyletének 500, a Debreceni Nyári Egyetemnek 6400, a MÁV illharmonikusoknak és a Zenekedvelők Körének ezer—ezer pengőt juttatott a közgyűlés.

A debreceni tanfelügyelőség átirata a közgyűlés elhatározta, hogy a társulati polgári fiúiskola fokozatos megszüntetésével fölmondásba került hat polgári iskolai tanárt a város átveszi s azokkal töltik be az ipariskoláján létesített tanári tanszékeket.

A város az újságírókért

A tegnapi közgyűlés tárgyalta dr. Kuthi Sándor városi tb. főügyész önálló indítványát is, amelyet aziránt nyújtott be, hogy a törvényhatóság írjon fel a kormányhoz, az újságírókamara létesítése érdekében. Azonkívül megkeresést intézzen a törvényhatóságokhoz, hogy hasonló szellemű feliratban támogassák az újságírókamara felállításának ügyét.

Az önálló indítványt dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes ismertette a közgyűlés előtt s javasolta annak elfogadását. Az egész törvényhatósági bizottság a felirat mellett foglalt állást.

A Boesckay engedélyt kapott a városi címer használatára

A legutóbbi jog- és pénzügyi bizottsági ülés tárgyalta a Boesckay Football Clubnak azt a kérelmét, hogy a törvényhatóság engedje meg a csapatnak a városi címer használatát. A bizottság javaslata alapján a közgyűlés most megadta erre az engedélyt.

Még több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés délután fél két óra körül véget ért. A főispán a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő bizottságba Debreczeny Jenő, Balogh István és Rásó János bizottsági tagokat delegálta.

Rongyokban halt meg egy karcagi irodatiszt, akinek lakásán kiló számra állott az ezüst és arany

(A D. U. tudósítójától.)

Vasánnapról hetfőre virradó reggel Meggyessy Zsigmond ny. karcagi bírósági tisztviselőt beülről bezárt lakásában halva találták meg. Meggyessy Zsigmond jellegzetes alakja volt Karcag társadalmi életének. A mindkét lábára sánta tisztviselő híres volt kopottas ruhájáról és pelterinjéről, melyet évtizedeken keresztül télen-nyáron hordott.

Most, hogy meghalt, kiderült róla, hogy *dusgazdag ember volt*. Egész életén keresztül minden keresztet félre rakta és egyszobás lakásában *kilószámra halmozta fel az arany- és ezüstneműeket*. Az elmult szombat nem láták az öreg embert kijönni a lakásából s ezért érdeklődni kezdtek utána, mikor pedig nem tudott senki felvilágosítást adni róla s a hosszas dörömbölésre

sem jelentkezett senki, a rejtélyes esetet bejelentették a rendőrségen. Meggyessy lakására bizottság szállt ki s ott *az ágyon rongyokban találtak meg a nyugalmazott irodatisztot*. A bizottság vizsgálatot tartott s ekkor a szegényes holmik között mintegy hat kiló aranyat, ezüstöt, ékszert s huszonöt értékes aranyórát találtak.

A rendkívül értékes leletet a rendőrség őrizetbe vette s csakhamar ki derült, hogy az ékszerek nem Meggyessy tulajdonát képezik. Ugyanis többen jelentkeztek, akik azt állították, hogy ékszereikre kölcsönt vettek fel az irodatiszttól. Az eddigi megállapítások szerint az elhunyt irodatiszt különös előszeretettel viseltetett az ékszerek iránt s csak arany- és ezüstneműekre adott kölcsönt.

A pincérek a borralaló eltörlését kérték a kereskedelmi minisztertől

A borralaló hírlását Bud János is szükségesnek tartja

Budapest, október 1.

(A D. U. tudósítójától.)

Payer Károly országgyűlési képviselő ma délelőtt a pincérmunkások egyesületének küldöttségét vezette a kereskedelemügyi miniszter elé. A küldöttség memorandumot nyújtott át, melyben a borralalórendszer eltörlését, a paritásos munkaközvetítő felállítását, az eddigi ügyönt rendszer megszüntetését, a hétköznapi munkaszünetet s végül a felemondási idő szabályozását kéri.

Bud János miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy az előterjesztet kérelmeket teljes egészében ismeri, a borralaló rendszer eltörlése ügyben összehívja a kért ankétot, mert magának is az az álláspontja, hogy ez a kérdés már megérett a rendezésre. *A borralaló rendszer eltörlését idegenforgalmi és más egyéb szempontokból maga is szükségesnek tartja*. A küldöttség köszönetet veve a miniszter választát tudomásul.

Egyre fokozódik a pénzpiac válsága

Mi az oka a nehéz hitelviszonyoknak

A pénzpiacra a helyzet napról napra súlyosabb lesz s ennek következtében mind gyakoribb a panasz a pénzintézetek ellen. Hogy pénzhiány van és hogy a kölcsönök drágák azt nem lehet kétségbevonni, de ennek a viszonyok és nem a pénzintézetek az okozói. A jegybank kamatlába magas, a közönség is mind magasabb kamatot kíván betétei után. Ha csak a bankok volnának az okozói a pénzdrágaságnak, úgy a magántőke egészséges konkurrenciát támaszthatna a bankoknak és ezzel a pénzintézeteket is a kamatláb csökkentésére kényszeríthetnék. De a magántőke ma még drágább, mint a banktőke, ami azt mutatja, hogy a közönség kezén is kevés a pénz. Az utóbbi időben állandó a vád, hogy a bankok visszatartják a pénzt és hogy a pénzhiányt mesterségesen idézik elő. A pénzintézetek nem abból élnek, hogy a pénzt pénztárukban gyümölcösöztetetlenül felhalmozzák, hanem abból, hogy kamatra kölcsönadják.

Ha tehát a bankok mégis a hitel korlátozására kényszerülnek, kell, hogy nek mélyebb gazdasági okai legyenek s ezek az okok meg is vannak. Normális időkben azok a pénzintézetek a legvirágzóbbak, amelyeknek ipari vállalataik vannak. Most azonban ezek a vállalatok su-

lyo gondokat okoznak az őket alimentáló pénzintézeteknek. A pénzintézeteknél összegyűlt pénzek nagy részét tehát ezeknek az iparvállalatoknak finanszírozása veszi igénybe. Azonkívül a hazai és külföldi tőzsdéken uralkodó árfolyamcsökkenés az elé a kényszerhelyzet elé sodorta a pénzintézeteket, hogy vissza kell vásárolniuk a saját és a koncernjükhöz tartozó vállalatok részvényeit. És erre óriási összegek kellenének.

A pénzintézeteket eszerint két oldalról is fenyegeti az immobilizálódás veszedelem. Azokat a nagy összegeket, amelyekre az előbb említett okokból szükségük van, csak a betétek növekedésével tudják előteremteni. De a betétek nem növekednek oly arányban, amint arra szükség volna, mert nálunk megfelelő tökéletpőzítés nincs. Ehhez járul még az is, hogy a pénzintézetek által váltó ellenében kihelyezett összegek a váltók lejáratkor csak nehezen folynak be, mert a váltóhiteleket igénybevevő vállalatok inkasszója is rossz és ezek a váltók lejáratkor fizetés helyett prolongátanak. A hitelviszonyokat még rosszabbá teszi és a bizalmi krízist még fokozza, hogy olyan cégek is, mint legutóbb egy 72 éve fennálló és egyébként aktív magánbankcég, a hitelmegvonások és rossz inkasszó folytán im-

mobilizálódtak. Ha az ember mind-ezeket a körülményeket mérlegeli, arra a meggyőződésre kell jutnia, hogy a pénzintézetek azért korlátozzák a hiteleket, mert nem tehetik ki magukat az immobilizálódások veszedelemének.

GYÁSZROVAT

Borbély Sanyika életének 1-6 havában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délelőtt 10 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést „Dankó” tem. váll. rendezi.

Gombos Adel 9 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Kiss Janka 4 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 2 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Csúrka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi.

László Antal 23 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz a Hatvan-utcai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászina után, a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést Csúrka „Kegyelet” tem. váll. rendezi.

Sütő Irénke 3 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 3 órakor lesz a Várad-utcai temető halottasházától, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Szoboszlai Laci életének 4-6 havában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délelőtt 11 órakor lesz a Péterfia-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia-utcai temetőbe. A temetést „Dankó” tem. váll. rendezi.

Terkulya Mihály életének 63-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 3-án délután 4 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó bevezetés után, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Idős Uj Mihály gazdálkodó életének 73-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 2 órakor lesz a Czeizing-telep, Csalogány-utca 12-ik számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó imá után, a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Legszebb

Legjobb

Legolcsóbb

női és férfi kalapok

M. Nagy Mihálynál

Színházi átjáró.

Épület és butor-

vasalások,

fournérok

Bészler Lajosnál,

Széchenyi-utca 2. sz.

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11-85.

Halottszállítást autóján végez vidékre is.

Már ötven méter mélyre haladtak a debreceni mélyfürásnál

(A D. U. tudósítójától.)
Körülbelül öt-hat hete kezdődtek meg a Nagyerdő keleti részén a debreceni mélyfürási munkálatok s igen hosszú időt vett igénybe az, amíg az ugynevezett furótornyot felépítették. Emiatt azután hátra is maradt magának a furásnak a munkálata, mert úgy tervezték, hogy legalább ezeröttszáz méter mélységig jussanak le a földben. Most már azonban teljes erővel megindult a munka úgy, hogy alig egy heti te-

vékenység után mintegy ötven méter mélységig jutottak már le a furóval. Ha ilyen tempóban halad a munka továbbra is, abban az esetben valószínű, hogy karácsonyra már jó néhány száz méternyire érnek le a furóval. A furási munkálatokat különben Faller Gusztáv mérnök vezeti és nagy szaktudása már maga is garancia arra, hogy a munkálatok rövid időn belül meg is fogják felelni a hozzá fűzött reményeknek.

A nagyvásárban korzózó lányon felismerte ellopott ruháját

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Bonyodalmas tolvajfogás történt hétfőn délelőtt a debreceni nagyvásárban. Tóth Sándorné, Kanyok Mária Rákóczi-utca 9. szám alatt lakó varrónő a Széchenyi-utcán sétált a sátrak között s egyszer csak meglepetéssel vette észre, hogy pár héttel ezelőtt ellopott ruhájában korzózik egy hölgy karonfogva egy katonával. Azonnal rendőrt hívott, aki a nőt leigazoltatta és bekísérte a rendőrségre.

A rendőrségen felelősségre vonták a leányt, de az tudni sem akart a lopásról s a detektívek kérésére közbenei közben igen bonyolult, érdekessé mesét mondott el, hogy hogyan jutott ő a lopott ruhákhoz. Körülbelül két héttel ezelőtt pár napi elzárásra volt ítélve ez a leány és a rendőrségi fogdában töltötte büntetését, ahol egy cellába került egy másik fiatal leánnyal, aki erkölcsrendészeti kihágás miatt volt lezárva. Unalmas óráikban a cellában az-

zal szórakoztak, hogy felpróbálták egymás ruháit és elcserezték. A vásáron elcsipett leány minden előre megfontoltság nélkül beleegyezett abba, hogy kicseréljék ruháikat, a másik azonban számításból cserélte ki a ruhát, mert ő lopta azt Tóth Sándornétól. Így azután a vásárban elfogott leány tudtán kívül lopott ruhába sétált, a másik pedig nyugodtan távozott a cellából, anélkül, hogy rájöttek volna lopására. Az így megszabadult nő ugyanis három héttel ezelőtt beállított Tóth Sándorné Rákóczi-utca 9. szám alatt lévő varrodájába s azt mondta, hogy most jött biciklin, elszakadt a ruhája s kérte, hogy varrja meg. Tóth Sándornénál véletlenül nem volt cérna s míg cernáért ment, a leány ott maradt magába s az alkalmat felhasználva három öltözet ruhát ellopott és megszökött. Mire Tóthné visszatért a cernával, a leány már nem volt ott s a ruhák is hiányoztak. A rendőrség most a megszökött leányt körözi.

Debreceni építész nagyértékű felfedezése az építkezések gazdaságosabbá tételére

A debreceni talajból is lehet üreges betonfalat építeni, ami 30 százalékkal olcsóbb, mint a téglafal

Egy ismert debreceni építész, Trozsonyi Géza igen ötletes és rendkívül gazdaságos felfedezést tett az olcsó építkezések megvalósítására. Köztudomásu, hogy Amerikában ma már ötven éve az ugynevezett üreges betonkövek felhasználásával építkeznek s az így készített lakások a legkülönlegesebb igényeket is kielégítik. Németországban ez a módszer már szintén el van terjedve, nálunk azonban ugyszólván teljesen ismeretlen. Holott az üreges betonépítkezési mód lényegesen olcsóbb, mint a tégla- vagy a kőépítés s ezenfelül sokkal praktikusabb is. Az a helyzet ma, hogy a téglagyországi külföldről drága pénzen behozott tüzelőanyag-gal kell kiegészíteni, ami horribilis módon megrágtatja az építkezést, de nem is olyan megfelelő, mint az amerikai rendszerű üreges betonkövel való építés. Ez az utóbbi már csak azért is praktikus, mert az üreges betonfalak egész területükön cirkuláló levegővel vannak béleelve s minthogy a levegő a legrosszabb hővezető, ilyenformán a betonfalak

szárazak, nyáron hűvösek, télen pedig a betonfalakkal körülvett szobák sokkal jobban fűthetők, mert erősen tartják a meleget.

Az ilyen tűzálló és szilárd beton készítésére mindenajta föld alkalmas s csak az eddigi készítési és kezelési módon kell változtatni. — Praktikus ez az építéshez szükséges anyagok mindjárt az építés helyszínén állíthatók elő az ott található földanyagból, legyen az akár agyagos, akár humuszos, vagy akár fűvartóhomok, ezáltal a szükséges anyagokhoz bőven elegendő. A normális építőkövek szilárdságát a műgyegetmen is kipróbálták s azt találták, hogy azok minden tégla hordképességét felülmúlják és emellett évről-évre növekedik tartósságuk.

Az új fajta beton kiválóan alkalmas egyéb közszükségleti alakzatok készítésére is, mint például cserépfedések, padlóburkolatok, csatorna-csővek, siremlékek stb. céljaira s ezek a betonból olcsóbban előállíthatók, mint az eddig szokásban volt anyagokból. Gyakorlati szempontból különösen alkalmas az új betonfajta a már meglévő épületek fölé emelt ráépítésére. A kislakások építési módjánál pénzügyi szempontból is nagy horderejű az új építkezési módszer, mert az üreges be-

tonkövel való építés sokkal, mint egy 30 százalékkal olcsóbb a téglafal és emellett lényegesen rövidebb idő alatt készíthető el az egész épület.

Trozsonyi Géza építésznek ez a felfedezése debreceni szempontból nagy jelentőséggel bír, mert ezáltal lehetővé vált, hogy a debreceni talajt közvetlenül felhasználhassák a lakások építésére, ami által min-

den vonalon nagy megtakarítást lehet elérni. Bár eddig még Debrecenben, ezt az új rendszerű építkezést nem próbálták ki, remélhető, hogy nemsokára itt is közkedvelté és általánosan használttá lesz az új és nagyértékű találmány, amelyről bővebb felvilágosítással és tervezzel is szolgál készségesen Trozsonyi Géza építész, Péterfia-utca 39. szám alatt.

Éhségstrájkjal akart öngyilkosságot elkövetni egy 78 éves öreg ember

Eger, október 1.
Páratlanul álló öngyilkossági kísérlet történt Egerben. Csöke János 78 éves ember kiment a szőlőbe s éhhalállal akart öngyilkosságot elkövetni.

Öt napig bírta is a koplalást és már annyira elgyengült, hogy járn sem tudott. Így találta meg a helyőrség, aki értesítette a rendőrséget. Csöke János azért akart öngyilkos lenni, mert összeveszett fiával.

Jövő évre felépül a debreceni csillagvizsgáló

Köztudomásu, hogy a kultuszminiszter néhány hónappal ezelőtt a debreceni egyetemnek ajándékozta a cseh megszállott területen lévő ógyallai híres csillagvizsgálóintézet két hatalmas teleszkópját, amelyek a mai körülmények között szinte felbecsülhetetlen értéket képviselnek, annyival is inkább, mert Magyarországon a finomabb optikai műszerek gyártása ma még nagyon kezdetleges stádiumban van s ezeket a külföldről kell behozatni rendkívül drága pénzért. A miniszter eleinte arra gondolt, hogy a svábhgyi csillagvizsgáló intézetnek juttatja a két teleszkópot, később azonban mégis helyesebbnek találta, hogy a debreceni egyetem, amely ma egész Közép-Európában szinte egyedülálló a maga nemében, kapja az értékes műszereket. Így került a két teleszkóp Debrecenbe, ahol is nemrégiben Wodeczky József egyetemi tanár, az orvosi kar idei dékánjának kezdeményezésére és javaslatára az egyetemi tanács olyan javaslatot tett a városnak, hogy építtesse fel a debreceni klinika területén a csillagvizsgáló épületét. A város közgyűlése ezt a javaslatot annak idején nagy lelkesedéssel elfogadta és nyolcvankétezert pengőt szavazott meg az építés költségeire. A közgyűlésnek ezt a határozatát azóta a belügyminiszter is jóváhagyta s ettől kezdve megindultak a tárgyalások az építés és a még szükséges optikai műszerek előállítására vonatkozólag.

A Debreceni Ujság munkatársának alkalma volt beszélgetni erről a kérdéssel dr. Wodeczky József orvoskari dékánal, aki a következőket volt szíves elmondani:

A város 82 ezer pengőt szavazott meg a debreceni csillagvizsgáló intézet épületének felépítésére s ez az összeg minden bizonnyal elegendő is lesz a tervezett egy kupolának és magának az épületnek a felépítésére. A csillagvizsgáló intézet, amely természetesen a debreceni Tisza István tudományegyetem egyetemi központi épület közepén a tengelyének meghosszabbításánál fog felépülni. Dr. Wodeczky József dékán több külföldi céggel kezdte meg már régebben a tárgyalásokat s az ajánlatok beadásának végleges határidejét október ötödikéig állapították meg. Az még nincsen pontosan megállapítva, hogy a csillagvizsgáló hol fog felépülni, erre nézve ezidő szerint még csak tervek vannak. Néhány nap múlva Debrecenbe fog jönni dr. Magyar Zoltán kultuszminiszteri államtitkár, Tass a svábhgyi csillagvizsgáló

intézet igazgatója, valamint a budapesti József műegyetem rektora, akik azután véglegesen ki fogják jelölni a debreceni csillagvizsgáló intézet helyét.

Az optikai műszerek szállítására vonatkozólag dr. Wodeczky József orvoskari dékán a három leghíresebb németországi céggel áll tárgyalásban. Ezek között szerepel első sorban a világhírű Zeiss-gyár, amely a legfinomabb és legkiválóbb kivitelű optikai műszereket állítja elő és szinte specialista számba megy a csillagvizsgáló intézeti műszerek gyártása terén. A tárgyalások általában folyamatban vannak s remélhető, hogy rövidesen végleges költségtérítéssel jöhet az egyetem, illetőleg az illetékes hatóság a város elé, ami után a csillagvizsgáló építése a legrövidebb időn belül megkezdődhetik.

Elmondotta dr. Wodeczky dékán, hogy a debreceni csillagvizsgáló intézet felépítését, — amely egyébként egy rendkívül fontos kiegészítő intézménye lenne a debreceni egyetemnek, — már augusztusra tervezi a jövő esztendőben úgy, hogy már ekkorra teljesen készen állna az épület és átadható lenne rendeltetésének. Erre vonatkozólag már azt tervezik, pompás ünnepségek keretében adják át rendeltetésének az intézetet. Ugyanis épen a jövő év augusztusában lesz Magyarországon a nemzetközi csillagászati kongresszus, amikor is arra számítanak, hogy ha ekkorra valóban felépül a debreceni csillagvizsgáló, úgy lelkendezve Debrecenbe a kongresszus külföldi tagjai is és ezeknek jelenlétében adják át hivatásának a nagyjelentőségű és kulturális szempontból óriási horderejű intézményt. Remélhető, hogy ez meg is fog történni.

Különbben, amint az ajánlatok beérkeznek az építésre és az optikai műszerek szállítására, megteszik a végleges javaslatot a város vezetésének s csakhamar megkezdődhet az építés.

Padlólakkok

legszébb színekben, magas fényű, kiváló minőségű, nagyon olcsón kapható:
Stern festéküzletében
Piac-utca 10. szám.
(Bikával szemben.)
Ugyanott pa'vány és egérintő garantált minőségben olcsón kapható.

Jóforgalmu
hentesüzlet
családi cikok mellett azonnal átadó.
C m a kiadóban.

HIREK

1929 október 2. (szerda)

Prof.: Petra. Kath.: Örző an.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac u. 26. — Nap, Piac u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővásártér. — Csillag, Árpád-tér 1. Mátyás Király, Nyilastelep, Márton K. utca 1. szám.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—tember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, 12 óráig.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban némi felhősödés és enyhülés mutatkozik. A hőmérséklet inkább csak a keleti részekben súlyosodott 5 fok alá. Nappal a hőmérséklet maximuma több helyütt meghaladta a 20 fokot.

Budapestben 1-én délelőtt a hőmérséklet 17 fok Celsiusus.

Időprógnózis: Délnyugati légáramlással felhősebb és éjjel enyhébb idő.

ÁLMATLAN ÉJSZAKÁK SIRÁSA

Kisértenek az álmatlan éjszakák...
Mégöl a szépség s a jószág.
Anyai karok ringatnak lágyan
És szerelmes dal fakad a mélyből.
Virágillat lengi át szobám
És szférák zenéjére hárfáz a lelkem...

S mégis... kábult magam az öröm
vankosán,
Hiába nézem, hiába keresem.

Álmatlanok ezek az éjszakák!...
Szent mámorok terhességét érzem
S szememből pataként hull a könny:
Nem az én éjszakám, nem az én életem.
Olyan messze elkerül az öröm,
És valóság lesz a siri fájdalom,
Mert én vagyok az, ki álmatlan éjjel
A Golgoták súlyos keresztjét hordom...
És feltör a sirás, ha virrad a reggel.

SZÉKELY MOLNÁR IMRE.

— Holland vendég előadása Debrecenben. Kedden érkezett Debrecenbe H. Gordean, a hollandiai Ker. Ifjúsági Egyesületek országos főtáborára felelőségek. Napok óta hazánkban van, hogy tanulmányozza a magyar KIE életét. Megérkezése estején a Diakonissza Otthonban volt szeretetvendégség, ahol megismerkedett a helyi egyesület vezetőségével meccénáival. Ma, szerdán este 8 órakor az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17. sz.) fog tartani előadást a KIE minden rendű tagjai, pártfogói és az érdeklődő közönség számára.

— Az ÉME debreceni csoportjának választmányi ülése. Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportjának választmányi ülése szerdán este hat órakor választmányi ülést tart a Kálvin-tér 13. szám alatt. Az elnökség kéri a tagok teljes számú és pontos megjelenését.

— Nyolcezer pengős családi ügy a törvényszéken. A debreceni törvényszéken kedden délelőtt tárgyalta Krausz József vámospécsi terménykereskedő családi bűnperét. A vádirat szerint Krausz a debreceni Hollender-cég kárára körülbelül 8000 pengős csalást követett el. A vádlott a bíróság előtt tagadta a csalás elkövetését s kérte több tanú kihallgatását, akik igazolni tudják ártatlanságát. A bíróság a védelem indítványára elrendelte a bizonyítás kiegészítését s ezért a tárgyalást elnapolta.

A közigazgatási bíróság letárgyalta a választói névjegyzékek ellen beadott panaszokat

Budapest, október 1.
(A D. U. tudósítójától.)

A magyar királyi közigazgatási bíróság a közigazgatás rendezéséről szóló törvény alapján a törvényhatóságok és megyei városok legtöbb adót fizetőiről és választóiról első ízben összeállított névjegyzéke ellen emelt panaszok közül szeptember hónapban 3650 ügyet intézett el. Ezek közül törvényhatósági választói ügy volt 2762, törvényhatósági legtöbb adót fizetői volt 55, megyei városi választói ügy volt 759 és me-

gyei városi legtöbb adót fizetői ügy 38.

A választói ügyek legnagyobb részében a vitás kérdés a törvényhatóság, illetőleg a megyei város területén a hat évi helyben lakás kérdése volt. Sikerre vezetett és így a névjegyzék kiigazítását eredményezte a panasz 1904 esetben, 773 esetben a bíróság a panasznak nem adott helyet. Ezenkívül 318 ügyben a bíróság az eljárást megszüntette és 265 panaszt alaki okokból visszautasított.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Czibalmos János kocsis, fiú István. Lengyel Mihály majoros, fiú Mihály. Gonda Lajos kovácsmester, fiú Sándor. Vass Mátyás tímármegéd. fiú Sándor. Nagy Imre fm., leány Margit. Eunyadi Gábor kerégyártómester, leány Irma. Kelemen Sándor pékmeszter, leány Magda. Kozma István npsz., leány Erzsébet és 7 törvénytelen újszülött.

— Szabadlára helyeztek egy nemzetgyalázó asszonyt. Murin Miklósné löcsei asszonyt szeptember elején nemzetgyalázás miatt letartóztatta a satorhajhelyi vármórség. Debrecenbe kísérték az asszonyt s itt a vizsgálóbírószágon — minthogy szökésétől tartani lehetett — elrendelték vizsgálati fogságba való helyezését. Murinné felfolyamodással élt a vizsgálóbíró végzése ellen a törvényszék vádtanácsához. A vádtanács helyt adott a felfolyamodásnak s elrendelte Murinné szabadlára helyezését azzal, hogy Satorhajhelyről nem távozhat el mindaddig, amíg nemzetgyalázási büntényét le nem tárgyalja a törvényszék.

Megerszünik Dégenfeld-tér Mayer Jánosné rőfös üzlete. Raktáron levő árut olcsón kiárusítom.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportjának elnöksége értesíti a bajtársakat, hogy október 2-án, szerdán d. u. a könyvtári óra nem lesz megtartva.

— Halmosné Fancsovits Emma tánciskolája az „Egységspárt” helyiségében, Ferenc József ut 26. sz. Beiratkozni: Szent Anna-utca végén lévő MAV palotában.

— Véres harc folyt amerikai tengerészek és olasz munkások között a genovai kikötőben. Genovából jelentik: A President Van Buren amerikai gőzös fedélzetén az itteni kikötőben tegnap a hajó kirakási közben véres verekedésre került a sor amerikai matrözök és az olasz redokómunkások között. Az olaszok és amerikaiak valami csekélységen összeveszték, mire az egyik amerikai matröz revolvert rántott és agyonlőtte az egyik olasz munkást. A meggyilkolt munkástársai erre késekkel támadtak az amerikai matrözökre. Negyed óra hosszat tartott a véres verekedés a hajó fedélzetén, míg végre megjelent a milícia és rendezte csinált. A kikötőmunkásokat a partra vitték s egyelőre rendőrség szállotta meg az amerikai hajót, hogy elejét vegye az esetleges további incidenseknek. A verekedésnek az egy halottnon kívül két súlyos sebesültje van, akiket kórházba szállítottak. A gyilkos amerikai matrözt letartóztatták.

— Ki kellett vezetni egy magyar nagyiparost a bécsi Operából. A Nürnbergi Mesterdalnokok tegnapi übetanulások előadását az Operaházban kisebb incidens zavarta meg. Az egyik földszinti páholyban egy ismert magyar nagyiparos foglalt helyet, aki az Operaház habitújához tartozik. Egy idő múlva feltűnt, hogy a páholylátogató tulgyakran és tulzajosan tapsol, még ha magára marad is, majd egy-egy hangos megjegyzést is tesz. Az ügyeletes tisztviselő kivette a vendéget, akiről megállapították, hogy legalább is átmenetileg elmeógyógyintézetbe kell szállítani.

— Nem szabad harisnya nélkül templomba menni. New-Jersey állam legfelsőbb egyházi hatósága elrendelte, hogy ezentúl nem szabad harisnya nélkül beengedni a nőket a templomokba. Az utóbbi időben Amerikában rendkívül divatbajott a harisnyanélküliség. A nyár folyamán a legelegánsabb fiatal hölgyek harisnya nélkül jártak egész nap és csak estélyruhához huztak harisnyát. Templomba is harisnya nélkül mentek, ami nagy megbotránkozást keltett a puritán hívek körében. — Ezért volt most szükség a templomi harisnyakényszer bevezetésére.

— Nagy szücsmeister Szent Anna-utca 3. számú műhelyében készült bundák és szörmeárúk kaphatók.

Humor a gondok közt

Elég, ha itthon tudják.

Kohné beteg a férje iródlájába és negyedes mosollyal köszönti:
— Tatukám, bon jour!
— Micsoda nyelven beszélsz te velem, Szállikám?
— Tatukám, én tanulom franciául...
Kohn megcsóválja a fejét:
— Jobb lesz, ha nem tanulsz. Minnek tedjanak meg a franciák tudni, hogy milyen nagy bota vagyol...

Uj gyógyszer.

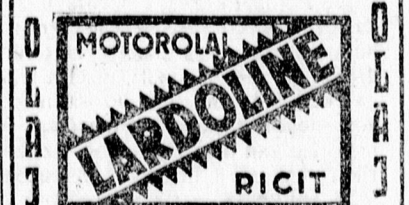
Beteg volt Erzsék néni és doktort hívatott magához. A doktor meghagyta Erzsék néni-nek, hogy minden nap egyék egy darab korandrumot reszelve. Egy hét múlva megint eljött az orvos.
— Na, jobban van? — kérdezte az asszonyt.
— Hála Istennek, jobban, használt az orvosság, a vásárokig már mindet megettem.
— Miféle vásárokig?
— Hát az országos vásárokig.
— Az országos vásárokig?
— Mert hogy tetszik tudni, az szokott lenni a kalendárium végén.

Futurista vice.

A házmeester lélekszakadva szalad a futurista háztulajdonoshoz:
— Nagyságos ur, nagyságos ur, az alberlő lecsúsz a második emeletéről!
— Szegény Józsi, szegény Józsi, — mondja a háztulajdonos. — Nem esoda, hiszen mindig olyan rossz borbén volt.

— A tokaji pincében többszáz éves rejtékhelyre bukkantak. Érdekes letre bukkantak a tokaji Rákóczi pincében. A pince elő részében ni nagy hordó részére árkot akartak építeni. Ásás közben az egyik munkás lába egy üregbe sülyedt. Az üreg feltárása után olyan dohos, rossz levegő áradt a hegyből, hogy csak napokig tartó szellőztetés után lehetett bemenni. A behatoló munkások egy negyven méter hosszú, beomlott bejárati pincére bukkantak, melynek ajtó- és egyéb faanyagja már teljesen elkorhadt. A pincében néhány eszközt és egy érdekes poharat találtak, amely még nem tiszta, hanem opálszerű. Ez a pohár arra enged következtetni, hogy körülbelül 400 éves a pince. Lejárata erőszakkal van beszakítva, amiből arra következtetnek, hogy valamely — ma még ismeretlen — ágában értékeket rejtett el az akkori tulajdonosa. A pincevezetőség kérdést intézett a részvénytársasághoz, hogy hajlandó-e további ásatásokat eszközölni az esetleges oldaltárnak feltárása céljából.

Autóhoz, Motorkerékpárhoz, TRAKTOR-

hoz és mindenfajta gépekhez
LEGJOBBVersenyképes árak és fizetési feltételek
A vevő kívánságára gépet díjmentesen megvizsgáljuk és hozzá a legmegfelelőbb olajat adjuk.

LARDOLINE olaj tiszántuli eladási központja

Debrecen

Hunyadi-utca 22. szám.

Apósa feljelentette az amerikai magyart

A debreceni királyi törvényszék Serly-büntetőtanácsa kedden délelőtt tárgyalta Herceg Ferenc, nemrégiben hazakerült amerikai magyar bűnügyét, akit apósa Cseh Ferenc jelentett fel. A vádirat szerint Herceg Ferenc a Magyarországon vett házát, cséplőgépet és egyéb ingóságait eladta azért, hogy kiújítsa az apósát. Herceg ugyanis tudta, hogy apósa a vagyon egy hányadért perelni fogja, mert az az elhunyt feleségét illette meg. Herceg és a felesége közösen szereztek a vagyont Amerikában, ahonnan visszatérve Magyarországra, az ott szerzett pénzen cséplőgépet és egyéb mezőgazdasági gépeket vásároltak. Alig kezdtek a gazdálkodáshoz, Herceg felesége meghalt. A temetés után meghallotta Herceg, hogy apósa perelni akarja a közös szerzemény egyhányadért. Ekkor aztán pénzzé tette mindenét. A bűntető főtárgyaláson Herceg bizonyítani tudta, hogy azért adta el ingatlanát, mert uira ki akart menni Amerikába. A tanúkihallgatások után az ügyészség vádat emelt, mire a bíróság megszüntette ellene az eljárását.

— Művész lényképek mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképész új kirakataiban. Piac-utca 7.

— Rádióélet. A mai nappal új szín, új hang vegyül a magyar rádiószórakoztatásba, amit ebbe az egy szóba és újságimbe sűrítünk: Rádióélet. Aminthogy igaz az, hogy manapság rádióélet él mindenki, úgy ment teljessébe a rádióközönségnek az a vágya, hogy legyen végre a rádiózáshoz egy olyan magyar organuma, amely mind azt, amire a rádióhallgatónak szüksége van, teljesíti. Ne mondhasa senki, — ami elég sűrűn hallhatunk, — hogy a külföldi rádiólapok mindent közölnek, míg magyar rádiólap nincsen olyan, amely a hallgatóság joggal megkövetelhet. A Rádióélet maga elé tűzött célját; a rádióéletnek a hallgatóság elé val. vetését avatott írásokban, művész képekben és rajzokban gazdag bőkezűséggel valósítja meg és minden száma közli a rádió színpad képeit, cikkekben beszél minden, a rádióval összefüggő kérdésekről, különösen gazdag műszaki rovatában beható a rádió műhelyének titkaiba, nagy gondot fordít az új nemzedék rádiószereplőire és a diákságnak minden számában oldalakat szentel és arra törekszik, hogy akik elolvassák, ne csak ismeretekben gazdagodjanak, de jólesően el is szórakozzanak. A Rádióélet tartalmából kiemeljük: Szóts Ernő vezérigazgató rendkívül érdekes nyilatkozatát a rádió téli műsortervezéséről, Hubay Jenő, Tasnády-Szűts Andor államtitkár, Mihály Dénes, Hovesi Sándor, Szabados Béla egy-egy, a Rádióéletnek szánt cikkét és interjúját, a francia-német és angol nyelvű leveleket, gazdag műszaki rovatát és a budapesti és külföldi e heti műsorok képeivel tarkított hasábjait. — Nyomdatechnikai szempontokból tökéletes és gyönyörű mélynyomással kiállított lap előfizetési ára egy óra 1 P 20 fillér; szerkesztősége és kiadóhivatala Rákóczi-ut 10. szám alatt van. Mutatványszámot mindenkinek készséggel küld a kiadóhivatal.

— B. Vattay Margit táncintézetében minden vasárnap délután 5—8-ig gyakorló leckeóra (össztánc) Péterfia 30.

— Poloskát, svábót, molyt kiirtani házilag csakis a Lölherer Címexinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárban és drogériákban kapható.

Kolcsag tengernagy eladja Oroszország elrejtett óriási kincseit

A szibériai pusztákon ásták el az orosz aranytartalék nagy részét

A Párisban megjelenő „Ujjászületés” című orosz lap azt írja, hogy az egyik párisi bank tárgyalásboka bocsájtott Kolcsag tengernaggyal aranykincsek megvásárlása céljából. Kolcsag tengernagy a fehérek visszavonulása alkalmából magával vitte Kazán városából az orosz aranytartalék egy részét. Ezt a kincset a tengernagy hozzátartozói négy részre osztották el. Az egyiket amely húszmillió rubelt képvisel, Szibéria egyik pusztáján ásták el. Az Ujjászületés szerint azok az egy-

nek, akik ismerik a kincs rejtékhelyét, elhatározták, hogy a kincs félét áruba bocsájtják. A bolsevista törvények értelmében ugyanis a talált kincsek fele a megtalálót, a másik fele pedig a kormányt illeti. A kincs rejtékhelyének ismerői közül az egyik megbízott nemrégiben Párisban járt, ahol ajánlatot tett az egyik nagybanknak. A bank állítólag megállapodást létesített a megbízottal és delegátusokat küldött Moszkvába, hogy a bolsevista kormánnyal is érintkezésbe lépjen.

Magánlaksértést követtek el a kecske miatt

(Debreceni Ujság tudósítójától)

Érdekes magánlaksértési ügyet tárgyalt kedden délelőtt a debreceni törvényszék. Kovács Imréné feljelentette Kántor Jánost és Kántor Péternét, mert az év elején Kántor Péterné kecskéje bement Kovács Imréné kertjébe és ott legelészt Kovácsné a kecskét behajította az ólba és bezárta. Mikor erről Kántorné tudomást szerzett, átment Kovácsnéhoz és arra kérte, hogy engedje szabadon a kecskéjét.

Kovácsné azonban négy pengő kártérítést követelt, mert a kecske lelegette a veteményét. Az asszony

mindjárt el is távozott, hogy hozzá a négy pengőt. Otthon azonban megdöbben a dolgot és nem a négy pengővel, hanem sógorával, Kántorral ment vissza az asszonyhoz. Kovácsné udvarán aztán kiengedték az ólból a kecskét és elhajtották hazára. A tárgyaláson Kántor Péterné azzal védekezett, hogy a kecskéje nem ment be a Kovácsné kertjébe, mert azt erőszakkal hajtották be, csak azért, hogy bosszantsák Kántornét. Minthogy vallomása igazolására több tanút nevezett meg, a bíróság elrendelte a bizonyítást kiegészítésképpen a tárgyalást elnapolta.

Kirakattrendező tanfolyamot szervez a Kereskedelmi és Iparkamara.

A kerületi Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tanácsa elhatározta, hogy az őszi idény megindulásával kapcsolatban egy kirakattrendező tanfolyamot szervez. A tanfolyam megszervezésére és az előadások megtartására a Kamara Törvényes Testületének Kézvárosi Osztályának elnöke, Békés István kereskedőt kérte fel, akik október 8-tól kezdve 10 héten át, kétszer hetenként másfél-másfél órás előadásokban ismertetik meg a hallgatóságot a kirakattrendező művészet elméleti és gyakorlati alapelveivel, legmodernebb törekvéseivel, alkalmazott, kirakattrendező és bármely más érdeklődő, aki megfelelő komolysággal és előképzettséggel rendelkezik. Az előadások helye — a Kereskedelmi Társulat támogatásából — a társulati iskolák Piac-utca 8. sz. hátsó épületének I. emeletén lévő terem egyikében lesz és pedig, mint fentebb jeleztük kétszer előreláthatólag kedden és szombaton est 7—9 óráig. A tanfolyam látogatásának díját a legalacsonyabbban állapította meg a rendező Kamar és pedig az egész tanfolyam tartamára személyenként 10 pengőben, amelyből csak egészen kivételes és megalkotott esetben ad felmentést. Jelentkezni lehet október hó 5-ig a Kereskedelmi és Iparkamara 5. sz. szobájában (Vajna irodaigazgató), ahol a jelentkezők kötelezvényt írnak alá, amelyben a tanfolyam rendszeres és állandó látogatását kötelezőnek ismerik el. A látogatási díj lehetőleg a jelentkezés alkalmával, de kivételesen az első két előadáson is befizethető, egyéb költségek a hallgatókat nem terhelik.

— Zongora órákat adok kezdőknek és haladóknak, akadémiai módszer szerint, kívánatra zenedében vizsgáztatok. Marschalkó Gusztávné, Batthyányi-utca 1. Beírás d. u. 3—4-ig.

— Valóságos élvezet Varga fényképész új kirakatait szemlélni. Piac-utca 7.

— Beiratkozás angol nyelvre. Központi tanulókat korrepetálók német és francia nyelvben. Helen Society, Piac-utca 40.

— Öt pengős esti angol tanfolyam Helen Society, Piac-utca 40.

— Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József ut 7. Bika-szálló mellett.

— Salson legnagyobb slágere: barna clozet papír 30 fillér, fehér 32 fillér, finom elsőrangú minőség. Papírokban fogalmi szavaz 1 P, hófehér írópapír szavaz 1 P 40 fillér. Springer papír-fotocikkek szaküzletében.

— Egy pengő hatvanért 4 és fél 6-os fényképezőgépet vehet a Berzseki fotobörzén és ingyen tanítják meg fényképezni.

— Angóiból, iranciából, németből fordított, magyart fordított angolra, németre, franciára. Helen Society, Ferenc József ut 40.

— A Váry-féle gyermektorna október első szerdájával megkezdődik. Felvételnél már 4-étől kezdve fiú- és leánygyermek. Órák szerdán és szombaton 4 órától. Havi tandíj 4 pengő.

— Rádió Élet. Az új rádió folyóirat első száma megjelent és kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Rt.-nél Előfizetések felvétele. Telefon: 2—96.

— Bika pincevendéglőjében lehet a legjobban egzotikusan étkezni.

— B. Vattay Margit táncintézetében október 3-án egyetemi kolon kezdődik. Beiratkozás egész nap. Péterfia 30.

— Egyetemi tankönyvek, orvosi, jogi és gazdasági akadémián szükséges tankönyvek állandóan kaphatók Antalfi József könyvkereskedésében. Szent Anna és Varga-utca sarkok.

A mozgósínházak közleményei:
Szerda—csütörtök:

URÁNIA

Két attrakció egy előadásban!

A vihar árvái

Ársadalmi dráma 8 felvonásban. Főszereplők: Olga Csehova, Xenie Desni, Gre'a Graal és Willy Forst. Megelőzi:

A csuklyás kísértet

Kalandos szerelmi dráma 9 felvonásban. Főszereplők: Do'othei Wick, Adalbert von Schlettow

VIGSZINHÁZ

Két attrakció egy előadásban!

Kiszárolag csak 16 óven felültek nézelhetik meg!

A házasság mostohái

(Íme: A házasság)

A modern élet problémája 8 felvonásban. Főszereplők: Corinne Griffith és Grant Withers. Megelőzi:

Második nászut

egy félreértés következménye és a békülés 8 vidám felvonásban. Főszereplők: May Mc. Avoy, Edna Murph, St. len Kisses és Hallam Cooley.

Jönnek péntektől:

Vigszínházban: Chicago. Roxie asszony bűnpöre. „A szöke Démon”. Főszereplők: Várkonyi Mihály és Phylis Haver. Megelőzi: Asszonyok paradicsoma. (Hogy lehet 5000 dollárt szerezni). Marie Prevost és Curtis Landis.

Urániaiban: A legújabb Harry Liedke világattrakció! Csokolom a kezét, Madame! (Ich Küsse Ihre Hand Madame.) Főszereplők: Mariene Dietrich és Huszár Károly. Megelőzi: A scheriff büne. (Kalandos történet.) Tom Tyler és Frankle Larroval.

METEORBAN

Ma, szerdán

Magyar rapzódia

Zenekísérettel.

És a kíséző műsor!

Előadások 4, 6, 8, és 10 órakor.

Jegyelővétel állandóan!

SZINHÁZ

SZINHÁZI MŰSOR

Október 2-án: Szólik az asszony.

Bérlét C. 1.

Október 3-án: Szólik az asszony.

Bérlét D. 1.

Október 4-én: Szólik az asszony.

Bérlétszünet.

Október 5-én: Szólik az asszony.

Bérlétszünet.

A SZINHÁZI IRODA JELENTÉSE

Ma délután 3 órakor van az első ifjúsági előadás a szezonban. Hallatlan népszerűsége tettek szert a Csokonai színház igazgatósága által rendszeresített szerda és csütörtök délutáni ifjúsági előadások, mert a színház nemcsak az olesó helyárrakkal tette lehetővé, hogy az esti előadások látogatásában gátolt tanulmányosság és felnőttek részére a kiválóított nagyszerű darabok megtekintését, hanem ép oly precíz és pontosan gondos előadásokat ad délután is, mint a legkényesebb igényű esti közönség részére és a délutáni előadások hitelét visszaállította. A helyárrak meg az amugy is olesó esti helyárrak lényeges leszállítása folytán mindenki részére hozzáférhetővé tette a színház látogatását és így kialakult egy törzsközönség, mely rendszeresen

látogatja a színház szerdai és csütörtöki délutáni előadásait. Nagy érdeklődés előzi meg a mai és holnapi Császár és komédiás előadását, mely a prózai együttes délutáni bemutatkozó fellépése lesz egyúttal. Az iskolák által a tanulóifjúság részére nem igényelt visszamaradt jegyeket a felnőtt közönség részére a jegypénztárnál árusítatja az ismert olcsó helyarákon. Legolcsóbb jegy 30 fillér, legdrágább jegy 1.60 pengő.

Figyelem! A Császár és komédiás ma délutáni és holnap, csütörtök délutáni előadása pontosan 3 órakor kezdődik.

Ma este C) bérletben Szólik az asszony. Revüoperett újdonság. Változatlan vonzóerővel állandóan növekvő sikerrel folytatja debreceni diadalutját a Szólik az asszony. Állandóan taps és derűtség kíséri a szellemes fordulatok darab menetét és a szereplők alig győzik a sok újrázást, melyet a jókedvre hozott lelkes közönség követel. A kiváló darab a mai C) bérleti estén kívül holnap, csütörtökön este D) bérletben pénteken és szombaton este pedig bérletszünetben kerül színre.

Pardon, pardon Szenyora... című világhírű tangó éneklés és táncolása minden este Kornély Mária és Szücs László.

Szeretem, mert szép... éneklés Kornély Mária és Szücs László.

Legyen az én kis párom... slow fox éneklés és táncolása Kornély Mária és Szücs László a Szólik az asszony előadásán.

A kenyeres lányról szóló szerződés dalt éneklés Kornély Mária a Szólik az asszony előadásán.

Zsuzsanna és a vének... szeniorozott furdőjelenetet éneklés és táncolása Kornély Mária és Sugár Misi a Szólik az asszony előadásán.

Hol lesz kis lány holnap hatkor című slágert éneklés és táncolása Tihanyi Jutka és Sugár Misi a Szólik az asszony előadásán.

A Szólik az asszony külön élménye a Misoga pár káprázatos táncduettje.

Egész Debrecen éneklés a Pardon, pardon Szenyora slágert a Szólik az asszony revüoperettből.

TESTEDZÉS

Nem tudja bekébe hagyni a DEAC-ot még most sem a „Keletmagyarországi Sport Hírlap” állandóan okvetetlenkedő szerkesztője. Legutóbbi számában is annak ürügye alatt, hogy dicsérje a DEAC azon elhatározását, hogy megkezdte a vidéki egyesületekkel szembeni bajnoki mérkőzéseit is Debrecenben megrendezni, azzal a valótlán váddal támadja meg, hogy a DEAC eddig állandóan üzérkedett a pályaválasztói jogával. Szinte hihetetlen az a mevérség, amivel ez a kis újság állandóan sértegeti a DEAC-ot, hiszen szép az viszont, hogy a DEAC észre sem veszi ezt az okvetetlenkedést, de utóvégre mindennek van határa s már azért sem hagyhatja szó nélkül a DEAC ezt az állandó sértegetést, mert egyrészt mindinkább vérszemet kap ez a kis izé, részint pedig ellenkező információ irányában a laikusok előtt olyan színezete lehet a dolognak, mintha talán igazat írt volna most is. Ez pedig nem lehet célja a DEAC-nak.

Nagy Dánielt innepelték

tegnap este egy kellemesen sikerült bankett keretében. Ugyanis 10 éve múlt az ideán annak, hogy Nagy Dániel elvállalta a Labdarúgószövetség Keleti Kerületében a pénztárosi tisztségét s hogy 10 éven át eleget tett kötelességének, az csak az ő közkedvelt, szimpátiikus egyéniségét dicséri.

PALOTAY LAJOS vegyztisztító telepe Honvéd-u. 9/j Üzletei: Kálvintér 5. Bathányi-u. 26. és Hunyadi-u. 5.

KÖZGAZDASÁG

A burgonyapiac helyzete

Az intenzívebb kivitel Olaszországba a hét folyamán megindult. E héten 87 vagon burgonya ment ki és a napi kivitel átlagban 10—20 vagon között mozog. A bevásárlási árak a termelőheyeiken eléggé nyomottak, miután az olaszországi limitek is alacsonyak. — Pestumia paritásban Ella burgonyáért

mázsánként 27 lírát (8.10 P) fizettek. Termelői árak a következők: nyírségi állomásokon Krügerért 2.75—3.10, — Deodaráért 3.40—3.50, Elláért 3.20—2.70 pengőt, a Dunántulon pedig a barcsi körzetben 4—4.75 pengőt fizettek Elláért.

Olcsó etetőcukor a méhek részére

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület kérésére a pénzügyminiszter a méhek őszi feletetésére kiutalta azt a másfél vagonnyi tiszta kristálycukrot, mely a tavaszi akcióból visszamaradt. Erre a cukorra igényt tarthat minden méhész, aki igazolja, hogy méhes családjai etetésére szorulnak, hogy a cukrot kizárólag méhek etetésére fogja használni, hogy valamely méhészeti egyesületnek vagy körnek a tagja. A kiutalható legnagyobb mennyiség családonként 3 kilogramm, a cukor ára kilogrammonként 80 fillér, a kiutalási határidő október 31., a feletetési határidő november 30. A cukorra igényt tartó méhészek forduljanak sürgősen az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez (IX. Üllői-ut 25.), ahonnan a megrendelőlapot azonnal megküldik. — Admínisztrációs költségekre 20 fillér küldendő be postai értékjegyekben.

keveset ajánlanak, a korai külföldi kereslet lengyel terméskből nyert kielégítést. Őszi vetésre való magvaknak, nevezetesen: pannonbükönynek, szászösbükönynek, ösziborsónak, öszibükönynek, fümagnak e héten is volt kereslete. A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban: Lóheremag 70—80, lucerna 105—125, biborhere 65—75, fehérhere 100—130, nyulszapuka 55—60, baltacim 32—36, Viktoria borsó 22—30, Express borsó 20—22, ösziborsó 45—55, szászösbüköny 45, tavaszi büköny 1—20, napraforgó fehér 23—35, napraforgó vörös 19—20, mák 100—110, vörös köles 12—12.50, fehér köles 25—27, vegyes köles 11.50—12, muharmga 22—24, csillagfürt fehér 13—14, mustármag fehér 38—40, repce 50—52 pengő.

— Magiáci jelentés a Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi heti jelentése. Lucernamag. Ajánlatok gyéren érkeznek, a minőségek a középátlagot nem érik el és a tételek közt van olyan, mely tisztítás után sem alkalmas ölmázrolásra. Lóheremag. Az áresés folytatódott oly mértékben, mint az előző hetekben, mert a rendkívül alacsony árak miatt némi külföldi kereslet mutatkozott Tavaszibüköny. A termés jó, a kínálat élénk, ára csökkent. Baltacim. Termeiöktől

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Nyírségi Gyümölcs és Bormintavásárlási Nyiregyháza november 3-án tartja meg.

Nagy tömegű téli alma fajtaikat jelentenek be a termelők, úgy, hogy rendkívül érdekesnek mutatkozik a vásárlóknak, hogy azt úgy a kisebb termelők, de megkülönböztetve a gyümölcsösöket telepíteni szándékozó gazdák, valamint a gyümölcs fogyasztók és kereskedők okvetlenül megtekintsek.

RÁDIO

Szerda, október 2.

9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizsgálószolgálat. Vizállásjelentés magyar és németül. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködnek: Taksonyi Piroska (ének), Neumann László (hegedű). Zongorán kísér: Polgár Tibor. Fuvólán kísér: Hochstrasser Ferenc. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.30: „Morse” tanfolyam. 16.10: Tót-magyar nyelvtanítás (Ernyey József dr.). 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 17.10: Dr. Meister Ferenc felolvasása: „Kossuth Lajos diadalutja Angliában”. 17.40: Csóka Béla, a Városi Színház művésze magyar dalokat énekel Bura Sándor és cigányzenekarnak kíséretével. 19: Olasz nyelvtanítás. (Gallerani Bonaventura.) 19.35: Rádióamatörposta. 20.10: Lóversenyeredmények. 20.15: Hangverseny. 21.25: Pontos időjelzés, hírek. 21.35: Kallivoda Olga hangversenyének népszerű daljai. Zongorán kísér: Polgár Tibor. Utána: Időjárásjelentés. 20.20: A m. kir. 1. honvéddalozozred zenekarnak hangversenye.

KÜLFÖLD

Bécs. (517). D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. Mária Olsevska és Emil Schipper ária- és dalestje. Utána: hangverseny. Berlin (418). D. u. 4.30: Zongorahangverseny. 5: Táncczene. 6.40: Tánccdalok. 8: Jelenetek az Odisszeából — Ének- és zenekari hangverseny. 10.30: Vidám jelenetek. Borozló (253). D. u.

4.30: Szerenádok. 7.05: Dalok. 8.30: Modern zene. 9.30: Egyfelvonásosok. — Majna-Frankfurt (390). D. u. 1.30: Német népdalok. 8: Kamarazene. Stuttgartból. Prága (487). D. u. 12.30: Bábszínház. 7.05: Vidám-est. Rádió kabaré. 9: Szimfónikus hangverseny. Róma (441). D. u. 1.15: Rádió-trió. 5.30: Hangverseny. 3: Csenstör zenekari hangverseny London (366.3). D. u. 4.45: Népszerű klasszikus hangverseny. 5.45: Orgonazene. 8.45: Zenés vígjáték előadás. 10: Katonazene. 11.15: Szeringő-est. 12: Táncczene.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉGEK

A ref. egyház Hatvan-u. 1—3. sz. bérházában a 8. sz., Piac-utcará néző üzlethelyiség november hó 1-től bérbeadó.

A Szechenyi-u. 2. (Kistemplombazár) alatt egy raktárhelyiség kiadó.

Értekezni a ref. egyház g. gondnoki hivatalában. Kálvintér 17.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Elárverezek 1929 október 21-én délután fél 5 órakor Debrecenben, Csapó-utca 27. sz. a. 1021 pengőre becsült ingóságokat, u. m. szobabutorokat, függönyöket stb.

Debrecen, 1929 szeptember 26-án.
Rápolthy János,
bírószági végrehajtó.

Szörmeáruk, kész bun csóbban beszerezhetők
ADLER szücsnél,
Bathányi-utca 2. szám.
Flóktűzlet: Piac-utca 83.

TŐZSDE

Valuta- és érmeárfolyamok

A valutapiaci tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.70—27.85, száz cseh korona 16.87—16.97, száz dinár 9.98—10.06, száz 9.98—10.06, száz dollár 570.80—572.80, száz francia frank 22.25—22.55, száz hollandi forint 229.40—230.40, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.36—3.40, száz lira 29.80—30.10, száz német márga 136.20—136.80, száz osztrág scilling 80.35—80.75, száz svájci frank 110.15—110.65 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 22.90—23.10, ezüst egykororást 0.38—0.40, a forintost 1.12—1.16, az ötkororást 2.04—2.10 pengővel jegyezték.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők: (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.46 és fél). Berlin 123.56 (123.56). — Newyork 518.45 (518.50). London 2519.— (2516.87 és fél). Páris 20.33 (20.32). Milánó 27.13 és háromnegyed 27.13 és fél). Prága 15.36 (15.36). Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed). Bukarest 3.08 (3.08). Bécs 72.93 (72.93). Amsterdam 208.07 és fél (208.12 és fél).

Gabonapiac

A tengerentúli terménypiacokról az irányzat megszilárdulásáról érkeztek jelentések, amelyek a gabonaméhek drágulását az exportkereslet megerősítésével, illetően a látható készletek megcsappanásával hozták összefüggésbe. A tengerentúli terménypiacokon a látható készletek nagyságát általában nem tartják olyan veszedelmes jelenségnek, mint ahogy azt az európai spekuláció szereti feltüntetni, sőt azt a körülményt, hogy a látható készletek mennyisége ismeretes, a jövőre nézve kedvező számítási bázisnak tekintik. A helybeli gabonapiacokon az üzleti tevékenység vonatottan indult s a spekuláció nagy érdeklődéssel várta a liverpooli jelentést, mert attól teszi függővé, hogy fedező, vagy pedig labonyított eladásokba bocsátkozik-e. A piacon az általános vélemény az, hogy az áralakulás kedvezőbb lesz és a gabonáarak újból elhagyják a hétfői mélypontot, amely az ideai értékesítési kampány legalacsonyabb jegyzése volt. A határidőpiacokon a felmondás általában sokkal csekélyebb, mint amilyenre számítottak. A hivatalos tőzsdéidő megkezdésén az októberi búzát 21.08, a márciusit 23.50, az októberi rozs 15.52, a márciusit 18.04 pengőre értékelték.

A készáru piacon a kínálat tartózkodóbb lett, ami megakadályozta az irányzat ellanygulását. A tiszavidéki búzát 21.80—22.60, az egyéb származású búzát 20.90—21.50 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 15.15—15.30 pengő körül mozog.

A liszt- és őrlemény piacon a malnok nem változtatták meg listárikaikat.

A tengeri iránt megélenkült az érdeklődés s december—januári szállításra 14.75 pengőt fizetnek az új morzsolt tengeriért. Az árpafélék piaca és a zabpiac üzletellen.

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐ:
Marschalkó Lajos.
Szerkesztőség: József kr. harcos-utca 14.
(Telefon 3—48.)
Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. L. emelet.
(Telefon 1—41.)

Terjessze a Debreceni Ujságot

VÁSÁROK NAPTÁRA
 Október 2-án. Ivánegerszeg (sertés-
 vásár nincs), Kaposvár (sertés-
 vásár), Miskolc, Sárretudvari, Olaszlisz-
 ka, Sárospatak, Tököl. Kirakodóvásár:
 Eger, Mezőkomárom.
 Október 3-án. Berettyóújfalú, Kis-
 zombor, Nagykálló, Nagyléta, Nyiráb-

mány, Onód, Tiszafüred. Állatvásár:
 Celldömök, Ibrány, Kiskomárom (lová-
 sár nincs), Sarkad.

Október 4-én. Bó (ló- és sertés-
 vásár), Bükkösd (sertés-
 vásár), Gacsály, Kőtecs, Nagyhalász, Vásáros-
 bérc (sertés-
 vásár nincs)

FIGYELEM!

Vásároljon, míg a

hideg idő be nem áll!

10—20%^o-al tudja most olcsóbban beszerezni nálunk

téli ruha-

szükségletét, mint később.

Óriási választék férfi-, fiu és
 gyermek ruhákban, őszi fel-
 öltő, téli kabátokban, bőrka-
 bát és bundákban.

Hajdusági

Ruhaáruház Piac-u. 67

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 fillér és egyszerre
 két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel emelt szavak duplán emellett vannak. — Üzleti hirdetések
 más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

KIADÓ LAKÁS

Egy szoba, konyha október 15-re kiadó. Nagy Pál utca 1. Péterfalvi temetőnél. 4646

Két szoba, konyha azonnalra 50 pengő havi bérért kiadó. Hatvan utca 55. sz.

Egy szoba, konyha lakás, esetleg jól zárható gépkocsihelyiséggel együtt gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó. Miklós utca 51. 4641

Komlóssy ut 56. két vagy háromszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Értekezni Bethlen utca 4. 4645

Különbejárata butorozott szoba két — vagy három személyre kiadó. Varga utca 6. sz. 4638

Utcai lakás, szép szoba, konyha azonnal kiadó. József kir. herceg utca 25. sz.

Központi fűtéssel ellátott butorozott szoba kiadó. Arany János utca 54., földszint 2. 7709

Fűveskert utca 5. sz. alatt egy nagy utcai szoba, konyha kiadó. Azonnal elfoglalható. 7721

Teljes lakás, egy szoba, konyha, speiz, villany, jövizű kut, kiadó. Csokonai 44. 4598

Butorozott szoba ellátással, vagy konyahasználattal, háromszobás lakás, nagy telekkel kiadó. Huszár-utca 13. 4531

Kossuth utcán színház felől erkélyes szép nagy szoba kiadó magányos urnak. Értekezni Sas utca házme-ternél. 4650

Kiadó 2 szoba, előszoba, konyha, speiz október 15-re Bőszörményi ut 79. sz. 4624

Modern szoba, konyha mellékhelyiséggel 15-re kiadó. Károly Ferenc József ut 12. 7694

Utcai butorozott szép szoba kiadó. Hatvan utca 1. sz. 4612

Udvari nagy tiszta szoba, fűkamrával azonnalra kiadó. Patai u. 12. 4520

3 szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó 1929 október 1-re. Rothermer-u. 16. 172

Különbejárata butorozott szoba 2—3 személy számára kiadó. Szent Anna utca 43. 4629

Kiadó csinosan butorozott szoba, esetleg konyha használattal. Arany János utca 36. 7699

Kiadó butorozott szoba. Piac 58. II. lépcső, I. 13. 7575

Különbejárata butorozott szoba kiadó. Bundi utca 15., II-ik lakás. 768

Különbejárata butorozott szoba kiadó. Vörösamrti utca 1. sz. balra. 7686

Utcai szoba, fűkamrával kiadó. Belvárosban pinceszobát keresek Jósika u. 14. 4507

4 szoba és mellékhelyiségekkel álló utcai lakás november 1-re kiadó. József királyi herceg utca 30. sz. alatt. 4632

Püspökladányban a Royal-szálló azonnalra bérbeadó, esetleg örökáron eladó. Érdeklődni a helyszínen a tulajdonosnál. 7687

REGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSÁK
 Írta: MESKÓ BARNA

I. FEJEZET.

melyben az asszony találkozik álmai hőisével

A forgalmas belvárosi utcán nyurga, elegáns férfi lépkedett. Nem ment, nem járt, nem haladt: ezek mind tulságosan határozott, céltudatos mozgást jelentő szavak a két keskeny lakkcipő láb tövékenységére.

A két lakkcipős láb gazdája utcahosszat élénk feltűnést keltett. Aki nem ismerte, annak is felöltött volna nem mindennapi megjelenése, kissé hajlott, puha, nőies volta, keresett eleganciája. S a feje határozottan érdekes volt. Érdekes azért, mert ez a fej ugyan tulságosan gyakran megszületett már írói fantáziákban, andalító regények oldalain, de az életben alig lehet találkozni vele. A sima, de az életben alig lehet találkozni vele. A sima, de az életben alig lehet találkozni vele. A sima, de az életben alig lehet találkozni vele.

A feltűnés azonban, amelyet ez az ur keltett, sokkal nagyobb volt, semhogy pusztán megjelenésének köszönhetné volna. Az utca járó-kelői tudták, hogy a szerencsés külső még szerencsésebb belsőt takar. A belváros arisztokráciájának, akik elmélték, még csak közömbösebb érdeklődéssel, itt-ott leplezett irigységgel nézték végig, a hölgyek azonban valami izgató kis villanyűtést éreztek a közelében s háta mögött lépten-nyomon összehajolt két női fej: — Láttad? Záký György ...

— Igazán?
 S a két női fej csillogó szemekkel visszafordult. Záký György látszólag alig vett tudomást erről a diszkrét hódotról. Elég magas volt ahoz, hogy szemé ne ütközzék a közeli dolgokba, hogy elrevedezhessen az emberek feje fölött, mintha távol keresne valamit. Ami körülötte történt, azon legfeljebb futólag suhant végig a tekintete.

Mindez pedig így volt rendjén. A lakkcipőlt, az eleganciát, a dus, hullámos fürtöket és a távolba merengő tekintetet sem Záký György nem engedhetette el önmagának, sem az asszonyok nem engedhették el neki.

Utóvégre ő az asszonyok poétája volt. Az asszonyok népszerű, körülraongott poétája: a selymek, ékszerök, gyöngyök költője, süppedő pamlagok dalnoka, vakító villanyfény és színes féltudomány pacsirtája.

Kutyakötelessége volt, hogy olyan legyen, amelynek versei mámoros olvasása közben az asszonyok elképzelték. Csak nem okozhat nekik csalódást, ha szemtől-szembe találkoznak vele? Nem lehet: más: női kézzel írt karesu kérdőjel a közönséges pontok sokasága között. Finom, sima és titokzatos.

A kérdőjel most hirtelen eltűnt a pontok közül. Benyitott egy boltajtón: a könyvkereskedő-jéhez. Odabenn karban köszöntötték, hajlongó szolgálakészséggel:

— Alászolgája!
 György biccentett a fejével és hanyagul, bal-kézével kotorni kezdett az újdonságok között. Lapozgatott, böngészett, aztán becsapta a könyvet és másik után nézett.

Háta mögött egyszerre női hang esendült meg: — A Záký György legújabb kötetét kérem.

Elmosolyodott és visszafordult. Csinos szöke asszonyka állt a tuloldai nult előtt. György szemügyre vette:

— Meleg, lusta teltség ... A ruhája ügyes divakópia. Semmi egyéni. Azt hiszem, vidéki lehet ... — konstataulta magában.

A kereskedősegéd most az asszonykához hajolt és halkán mondott neki valamit. Ez meglepően kapta fel szöke fejét és őszinte érdeklődéssel, szinte szélesen nézett hátra. Szeme találkozott a Györgyével és erre az arcát enyle pir futotta el. Nem tudta elpalástolni boldog izgalmit.

A segéd már nyújtotta felé a kötetet. Elkapta és néhány pillanatig bizonytalanul, habozva tartotta a kezében. Aztán merész elhatározással, gyorsan György felé indult, mint aki fejest ugrik a háborgó hullámok közé:

— Ó, ön az mester. Nagyon, nagyon hálás volnék, ha egy autogrammot ... Ide az első oldalra ...

Györgyöt nem érték váratlanul az ilyen kívánságok.

— Kérem, nagyon szívesen — mosolygott és meghajolt.

A segéd vigyorogva rohant a bemártott tollal, György odakanyarította aláírását a könyv első oldalára.

Az asszony kipirultan focsegett. Így, felgyúlva gyerekes örömben igazán szép volt: — Istenem, milyen szerencse! ... Talán nem is ismertem volna fel ... de igen, a fényképe után okvetlen felismertem volna ... Tudja, nem vagyok pesti ... vidéki vagyok ... Cságvári ... Tudja, hol van Cságvár?

(Folytatjuk.)

Szoba,
előszoba, fásól, butorozva is kiadó azonnal Sebes-utca 7. szám Kéky villa. Vasablakok, vasváltartály ugyanott eladó. 4552

Kiadó
két szoba, konyha, fáskamra, azonnal beköltözhető. Vendég-utca 34. szám. 7593

LAKÁS KERESLET

Lakást
keresek két idős nő részére, 2 szobásat, vagy 1 nagy szoba, előszobát, konyha és a szükséges mellékkeliségekkel. Ajánlatokat árjelöléssel Ref. Lelkesi hivatal, Tiszavalk, u. p. Borsodivánka kérek. 4522

VÉTEL

Összeszűkíthető
vaságyat megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4480

Kisebb
családi házat legfeljebb két lakással megvételre keresek jobb melléklátással. Adómentes előnyben címre ajánlatot kiadók kérek. 4262

Keresek
megvételre több vagon elsőrendű szénát, lóherét, lucernát és búkkönyvet. Irásbeli ajánlatot kérek a kiadóhivatalba lakarmány jelige alatt. 4613

Gázkályhát
és kis szénkályhát megvételre keres Deutch Albert és Fia, Hatvan utca 7686

ÜZLETEK

Kiadó
üzlet lakással, nagyforgalmu helyen, Baranyai ut 42. vámospécsi sorompónál. Értekezni Fazekas Mihály utca 5. sz. 7636

Haláleset
miatt budapesti forgalmas főútvonalon, jól megalapozott jogfolytonos vendéglő-étterem lakással eladó. Ajánlat „Üllői-ut” jelige alatt Hirdető Irodába, Budapest Főherceg Sándor utca 7. 4625

Kiadó
két világos pincehelyiség utcai lejárattal, üzletes vagy műhelynek, Péterfia és Thaly Kálmán utcák sarkán. 4654

KERESLET

Bejárónő
kerestetik a délelőtti órákra. Kálvin-tér 11. balra utolsó ajtó. 4614

Mindenest,
tisztát, szorgalmast keresek 2 személyhez azonnal. Miklós u. 41. 4645

Üzletvezetőt
keresek 500 pengő készpénzbiztosíték mellett részesezésre. „Biztos megélhetés” jeligére ajánlat a Debreceni Ujsághoz küldendő. 4647

Kertész
okl. nős a kertészet minden ágában jártas új-évre vagy előbb is állást keres Ivánsics István Kótaj. 4455

ELHELYEZKEDÉS

Munkás
fiatalember állandó alkalmazásra azonnal felvétetik. Csokonai utca 31. szám. 4644

Kifutónut
fölvételre keres király István fűszerkereskedése Dégenfeld-tér 11. 4643

Tanulót
fizetéssel fölvételre keres Király István fűszerkereskedése, Dégenfeld-tér 11. 4644

Bejárónőt
azonnalra felveszek. Saánsky, Ötmalom-utca 1. 4649

nem válogató,
állást keres október 15-re. Cim a kiadóban. 4509

Napszámos
fiúk felvételnek Preislernél. Boldogfalva 6.

Lakatos
tanulók fizetéssel felvételnek Preislernél, Boldogfalva 6.

TIZENNYOLC
éven felüli büntetlen előéletű férfiak és nők lapelárusításra felvételnek megélhetést nyújtó jutalékra. Jelentkezés d. u. 4-5-ig Debreceni Ujság Kossuth u. 3.

Lakatos
segédnek felvételnek Preislernél, Boldogfalva 6.

Kiszolgálóleány,
esetleg fiatal segédet azonnalra felvesz Goldmann fűszerkereskedő, Külsővásártér 13. sz. 7702

Kovácssegéd
gyakorlott tűzimunkás állandó alkalmazásra — bentkózztal felvétetik ifj. Varjassynál. 4622

Jobb nő
bejárónőnek ajánljuk d. e. 8-12-ig Jósika u. 14. szám. 4808

Kertész,
ki a kertészet minden ágában nagygyakorlattal és hosszú bizonyítványokkal 33 éves, semmiben

AJÁNLAT

Pianinó
bérbeadó, egy jó hegedű eladó. Cim a kiadóban. 4639

Privát
ápolást elfogad okleveles szülésznő helyben és vidéken is. Kinizsi utca 25. szám. 4643

Házak, házhelyek

A monostorpályi-uton, a gróf Vécesy-utcában, Tégláskert, Basahalom és Léta-utcában, a Boldogfalvai-kertben, Borsóvay-utcában többrendbeli házhelyek, szőlők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik, eladóak.

A gróf Vécesy-utcában, Monostorpályi uton és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az 1. szoba, konyha, kamrás új téglá épületek építését is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint új épületek kedvező áron és részletfizetési kedvezményekkel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágosítást a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt. ad, Kossuth u. 8.

Takarításért
adok szoba konyhás lakást, (Bővebbet Piac-u. 9. házfőügyelőnél. 4648

Németül
tanít azonnali konverzációval. Kossuth utca 30. szám. 4645

Uri
házaknál mosást, vasalást és mindenféle kézimunkát olcsón vállalok. Cim a kiadóban. 4640

Téli alma,
kélzsel szedett, fűreg és monilla mentes. Arany pármin, Jonathán, Törökbalint, Batul Kasztlrenál előjegyezhető Arany János utca 30. 4101

Egy.
esetleg két diákleányt magam mellé vennék, szerény díjazásért, ingyen fűtés, világítás mellett. Mester utca 35. keresztépület. 7570

Mérlegképes
főkönyvelő esti munkát vállal. Cim a Független Ujsághoz „Családost” jeligére. 7567

Poloskairást
ciángázzal, szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalok. — Poloskaszer kapható. — Telefonhívó 5-41. Nánassy, Kossuth 47. szám. 7620

Lakótársnót
vállalok fiatal urileányt elfoglaltsággal, teljes ellátással. Helen Society Piac u. 40. Megbeszélés d. u. 6-ig.

Női és férfi
écska ruha olcsón eladó. József kir. herceg u. 35. II. 7685

Eladók
születelő kádak, literje 4 fillér, kisebb-nagyobb hordók egyenként is. — Poroszlai ut 53. 7681

Cseh szlovák
lengyel, orosz és ruthén okmányokat magyarra és viszont fordít: Voljay Ferenc, kir. törvényszéki hites tolmács, polg. isk. tanár Debrecen, Csapó utca 63. Varga utca 4. (emelet). 3858

Nyugdíjas
urinó állandó otthon található vidéki magános urinónél. Cim a kiadóban. 4617

Fajborok
saját termései édes magasfoku 6- és új literként is napi áron. Arany János-utca 30. Rázsó Gyula-utca 2. zamatos gyümölcsbör 60 fillérért kapható egész nap. 9009

8-10 ezer
pengő kihelyeznék biztos fedezetre kisebb összegekben is. Ajánlatokat „Kamat” megjelöléssel a Független Ujság kiadóhivatalába kér. 7557

Keztyük
festését, átalakítását, tisztítását, javítását, — ezüst ridikülök bélelését szakszertűen vállalom. — Kossuth u. 58. 5778

Urileányt
teljes ellátásra, zongora, fűrdőszoba használatával elfogadok. Hatvan utca 31., keresztépület. 7576

Angol
ellenében francia vagy német órát ad tanárnő. Ajánlatokat „Tanerőtől” kiadókba. 3999

ELADÁS

Egy
tizedesmáza (5 10-m.) eladó. Király u. 5. 4578

Egy
darab vászonfedeles hintó, egy darab kis sárga könnyű amerikaner, lószerszámmal, vagy anélkül és egy prima Biucktura autó jutányos áron eladó. Értekezni: Bartha, Ispóty-u. 3-b. Telefon 7-85. 4513

Zongora,
jókarban, olcsón eladó. Szoboszlói ut 22. 7653

Nagy hordó
festékes, olcsón eladó. — Arany János utca 47.

Londoner
nyitott és két perc alatt csukottá átalakítható, nehéz metszett üvegekkel ellátott nagy hintó, a szemben lévő ülések egyformán nagyok és kényelmesek, a tulajdonos nyugalmába vonulása miatt eladó. — Ugyanott egy felfedezés kárában lévő kocsi és egy egyfogatú csukott kocsi is eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kondorosi
megállónál olcsó százszáz szőlőtöke — tüzelésre jó — eladó. Király utca 5. 4573

Ócska téglá,
elsőrendű, olcsón eladó. Csapó u. 23. 7574

Kéthengeres,
oldalkocsis, keveset futott, jókarban lévő motorkerékpáromat féláron eladom. Cim a kiadóban.

Autó
alig használt, nyitott, négy üléses, nagyszerű rugózású kocsi, a tulajdonos nyugalmába vonulása miatt olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Mosógép
olcsón eladó összes felszereléssel együtt. Arany János utca 47.

INGATLAN

Házak helyek
István-uton kedvező fizetési feltételekkel. Kölcsönsegélyző. 4652

Üzletes ház
gróf eLingenen u. 7. eladó. Kölcsönös Segélyző 4651

Ház eladó
Apponyi u. 28. kedvező fizetési feltételekkel. — Kölcsönös Segélyző. 4653

Bocskaykertben
gyönyörű modern magas földszintes ház eladó. Van benne 2 szoba, szép nagy üveges veranda, konyha, kamara, Telen, náron lakható, szép masszív épület. Kifűtő vízi kut szivattyóval kényelmekkel. Egy hold szőlővel és gyümölcsösökkel. Cim: dr. Debreczeny Barna, Király u. 4. sz. 9017

Bocskay-kertben
1600 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, 2 helyiségből álló egyszerű lakással eladó. Felerészben is. Bővebbet: Rákóczi-utca 67. 3625

Kossuth Lajos
utca 50. sz. ház 1 szoba, konyha, kamara és üvegezett verandából lakás kut és sertéssóllal kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Kossuth utca 8. sz. 4477

8 pengőért
gyönyörű fekvésű bekerített házhely négyszögöl, gyönyörű fajszőlő, gyümölcsstermással Homokkertben szüret előtt átvehető. Csendőöröknek, vasutasoknak alkalmas. Kossuth-utca 59. eladó. 7577

Kálmánchelyi
utca 15. számú ház, 1 szoba, konyha, kamara, — bol álló lakással kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Kossuth u. 8. 4423

Bajomi Józsefné

tűzifa és szentelepe a pályaudvaron.
Telefon: 8-93.

A debreceni üzletvezetőség szerződéses bér-favágója szabályszerű vasuti utalványra előírt **egységár**

aiapján házhoz szállít **hasábos és felaprított tűzifát**

továbbá hazai és porosz szentet. Magánosok részére

legolcsóbb
beszerzési forrás.

45 hold
föld Vervőgyön, 45 hold Szovát alatt azonnal kiadó, szoba, konyha Szappanos u. 19. 4637

Macson
10 hold föld és szőlőprős eladó. Értekezni dr. Veress ügyvédnél Sas-u. 3. 4590

VEGYES

Tollboa
fekete elvezett Hangya Nagytempion között, becsületes megtaláló jutalmában részesül üzletvezetőségi kapus által. 4642

Góré
harmincöt máza tengeri befogadására kiadó. Patai utca 5. 4641

Keiner Arminné
mővirág, disztoll, sirkoszorú, menyasszonyi csokor és koszoru, valamint gyermekruha üzlete Csapó u. 13. alatt megnyitott. Telefon 248. 7504

Megnyitottuk
női és gyermek varrodánkat Arany János u. 54., földszint 2. Rapa-port és Gerő Ernőné. 7568

HEGEDUS BELA
nyug. községi főjegyző OFB. által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Timár utca 2. Telefon: 17-87.

Beiratás
a szeptemberben kezdődő tanévre, naponta 11-12 óráig és délután 3-5 óráig. Német nyelv tanítás iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig. Hat éven aluli gyermekeknek állandó német játékdélelőttök. — Német Gyermekekotthon, Piac utca 34. szám, lift.

Miss Edwards
született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanít, József kir. herceg utca 12. szám. 4280